

چارچوب مدیریت ریسک شرکتی (ERM) در صنعت بیمه

تهیه کننده: پژوهشکده بیمه
زمستان ۱۴۰۳

راهنمای شماره ۱

چارچوب مدیریت ریسک شرکتی (ERM) در صنعت بیمه

تهیه کننده: پژوهشکده بیمه

زمستان ۱۴۰۳

راهنمای شماره ۱

کلیه حقوق مادی و معنوی این اثر متعلق به پژوهشکده بیمه (وابسته به بیمه مرکزی جمهوری اسلامی ایران) می باشد و هر نوع برداشت از آن با ذکر منبع بلامانع است.

چارچوب مدیریت ریسک شرکتی (ERM) در صنعت بیمه

شناسنامه عمومی راهنما	
عنوان راهنما	چارچوب مدیریت ریسک شرکتی (ERM) در صنعت بیمه
سفارش دهنده	بیمه مرکزی جمهوری اسلامی ایران
مجری	نوید امینی (پژوهشگر پژوهشکده بیمه)
همکار اصلی	دکتر فاطمه عطاطلب (رئیس اداره امور پژوهشی و آموزشی پژوهشکده بیمه)
ناظر علمی	دکتر لیلی نیاکان (هیئت علمی پژوهشکده بیمه)
تاریخ شروع اجرا	دی ۱۴۰۳
تاریخ اتمام	اسفند ۱۴۰۳

چارچوب مدیریت ریسک شرکتی (ERM) در صنعت بیمه

پیشگفتار

نظارت موثر در صنعت بیمه برای حفاظت از بیمه‌شدگان، تضمین سلامت مالی بیمه‌گران و حفظ اعتماد عمومی به بازار ضروری است. مقامات نظارتی با اجرای چارچوب‌های نظارتی قوی، نظارت مبتنی بر ریسک، ممیزی‌های انطباق و بهره‌گیری از پیشرفت‌های فناوری، می‌توانند یک محیط بیمه پایدار و شفاف ایجاد کنند.

طبق ماده ۱ قانون تاسیس بیمه مرکزی ایران و بیمه‌گری، نهاد ناظر صنعت بیمه وظیفه نظارت و هدایت امر بیمه در کشور را به‌صورت توانمند به‌عهده دارد. نوع اول نظارت که در ادبیات به نظارتی انطباقی (Compliance Supervision) معروف است، هدف آن اطمینان از پایبندی شرکت‌های بیمه و سایر فعالان صنعت بیمه به قوانین، مقررات و استانداردهای صنعت است و بر رعایت قوانین و مقررات تمرکز دارد. این نوع نظارت شامل نظارت بر شیوه‌های مالی، مدیریت ریسک، الزامات گزارش‌دهی و رفتار اخلاقی است. رویکرد آن عمدتاً نظارتی و اجرایی است که اغلب شامل ممیزی، بازرسی و بازبینی برای شناسایی و رسیدگی به مسائل عدم انطباق می‌باشد.

نوع دوم نظارت که در ادبیات به نظارت ارشادی (Instructional Supervision) معروف است، هدف آن بهبود شیوه‌های بیمه‌گری با ارائه راهنمایی، حمایت و بازخورد به بیمه‌گران است. این شیوه نظارتی توسعه‌دهنده بوده و به بیمه‌گران کمک می‌کند تا تکنیک‌ها و استراتژی‌های خود را برای نتایج بهتر اصلاح کنند. رویکرد نظارت ارشادی به حفظ استانداردهای بالای حرفه‌ای و شایستگی در صنعت بیمه کمک می‌کند و در نهایت منجر به ارائه خدمات بهتر به مشتریان و محیط مالی با ثبات‌تر می‌شود.

در راستای اجرای نظارت ارشادی، نهاد ناظر صنعت بیمه کشورهای مختلف، راهنماها و دستورالعمل‌های (Guidelines) غیر الزام‌آوری تهیه و در اختیار بیمه‌گران قرار می‌دهند. یکی از این راهنماها، راهنمای پیاده‌سازی مدیریت ریسک شرکتی (ERM) است.

مدیریت ریسک در صنعت بیمه به فرآیند شناسایی، ارزیابی و کنترل ریسک‌هایی اشاره دارد که می‌تواند بر ثبات مالی، عملیات و توانایی یک شرکت بیمه برای انجام تعهدات خود نسبت به بیمه‌گذاران تأثیر منفی بگذارد. شرکت‌های بیمه با انواع مختلفی از ریسک‌ها مواجه هستند، مانند ریسک بیمه‌گری، ریسک بازار، ریسک عملیاتی، ریسک نقدینگی و ریسک اعتباری. مدیریت ریسک مؤثر اطمینان حاصل می‌کند که این ریسک‌ها کاهش یابند و به شرکت‌ها این امکان را می‌دهد که به‌طور سودآور عمل کنند و در عین حال ثبات مالی خود را حفظ کرده و از منافع بیمه‌گذاران محافظت کنند. مدیریت ریسک بخش حیاتی عملیات بیمه‌ای است و عدم پیاده‌سازی شیوه‌های مؤثر مدیریت ریسک می‌تواند منجر به ورشکستگی، زیان‌های مالی و آسیب به اعتبار شرکت شود. چارچوب‌ها و

چارچوب مدیریت ریسک شرکتی (ERM) در صنعت بیمه

دستورالعمل‌های نظارتی برای مدیریت این ریسک‌ها در کشورهای مختلف متفاوت است و سازمان‌های بین‌المللی نقش مهمی در شکل‌دهی به استانداردهای جهانی برای مدیریت ریسک در بخش بیمه ایفا می‌کنند. راهنمای مدیریت ریسک شرکتی در صنعت بیمه، مجموعه‌ای از چارچوب‌های ساختاریافته است که به شرکت‌های بیمه کمک می‌کند تا ریسک‌هایی را که ممکن است بر عملیات، توانگری مالی و توانایی آن‌ها در انجام تعهدات نسبت به بیمه‌گذاران تأثیر بگذارند، شناسایی، ارزیابی، کاهش و پایش کنند. این راهنماها اطمینان می‌دهند که بیمه‌گران ثبات مالی دارند، با مقررات مطابقت دارند و به‌طور مؤثر ریسک‌های نوظهور را مدیریت می‌کنند. در این گزارش براساس مطالعه صنعت بیمه کشور هنگ‌کنگ، نمونه‌ای از راهنمای مدیریت ریسک شرکتی ارائه شده است. امیدوارم این راهنما بتواند گام مؤثری در بهبود عملیات بیمه‌گری در صنعت بیمه ایران و افزایش رضایت‌مندی بیمه‌گذاران، بیمه‌شدگان و کلیه ذینفعان صنعت بیمه داشته باشد.

لیلی نیاکان

رئیس پژوهشکده بیمه

چارچوب مدیریت ریسک شرکتی (ERM) در صنعت بیمه

چکیده

این پژوهش به بررسی چارچوب مدیریت ریسک شرکتی (ERM) در صنعت بیمه می‌پردازد و الزامات، راهبردها و شیوه‌های عملیاتی مورد نیاز برای پیاده‌سازی موفق این چارچوب را تحلیل می‌کند. با تمرکز بر الزامات نظارتی، اصول حاکمیتی، سیاست‌های خود ارزیابی ریسک و توانگری مالی (ORSA)، پژوهش ضمن تشریح مفاهیم کلیدی مدیریت ریسک، به تحلیل چگونگی شناسایی، کمی‌سازی، پایش و گزارش‌دهی ریسک‌ها می‌پردازد. همچنین نقش حیاتی هیئت‌مدیره و کمیته‌های ریسک در هدایت این فرآیندها مورد تأکید قرار گرفته است. یافته‌ها نشان می‌دهد که یک چارچوب مدیریت ریسک اثربخش، نیازمند انسجام میان فرآیندهای عملیاتی و برنامه‌ریزی استراتژیک، همراه با بهره‌گیری از آزمون‌های استرس و تحلیل تداوم کسب‌وکار است. در نهایت، توصیه‌هایی برای بهبود رویکردهای مدیریت ریسک در صنعت بیمه ارائه می‌شود که می‌تواند به افزایش پایداری و توانگری شرکت‌های بیمه کمک کند.

چارچوب مدیریت ریسک شرکتی (ERM) در صنعت بیمه

فهرست مطالب

۱. مقدمه	۱۰
۲. کاربرد	۱۲
۳. چارچوب مدیریت ریسک شرکتی و الزامات عمومی	۱۳
۴. حاکمیت	۱۶
۵. بیانیه اشتباهات ریسک	۲۰
۶. نهادهای سازی چارچوب ERM - ارزیابی های منظم ریسک و فرآیند کنترل	۲۰
۶,۱ شناسایی ریسک	۲۱
۶,۲ کمی سازی ریسک	۲۱
۶,۳ پایش ریسک و گزارش دهی	۲۵
۶,۴ بازبینی و اقدامات مدیریت ریسک	۲۶
۶,۵ الزامات در فرآیندهای ERM در خصوص ریسک گروهی	۲۷
۷. نهادهای سازی چارچوب مدیریت ریسک شرکتی - فعالیت های تجاری	۲۷
۸. بررسی چارچوب ERM	۳۶
۹. خود ارزیابی ریسک و توانگری مالی (ORSA)	۳۷
۱۰. گزارش دهی به ناظر بیمه و بازبینی نظارتی	۳۹
۱۱. اجرای دستورالعمل	۴۲
اصطلاحات استفاده شده	۴۲
پیوست الف	۴۵
پیوست ب	۴۶

چارچوب مدیریت ریسک شرکتی (ERM) در صنعت بیمه

۱. مقدمه^۱

منعکس شود. هیئت مدیره ("هیئت") و مدیریت ارشد یک بیمه‌گر مجاز باید مسئولیت شکل‌گیری یک فرهنگ ریسک سالم را بر عهده بگیرند تا شیوه‌ها و تصمیمات کسب‌وکار بیمه‌گر را هدایت کنند.

۱,۳ نظام سرمایه مبتنی بر ریسک (RBC^۲) برای صنعت بیمه شامل سه جزء اصلی است که به عنوان "سه رکن" شناخته می‌شوند. رکن اول قوانین و الزامات سرمایه قانونی را پوشش می‌دهد؛ رکن دوم به حاکمیت شرکتی و مدیریت ریسک شرکتی می‌پردازد؛ و رکن سوم الزامات گزارش‌دهی و افشا را پوشش می‌دهد.

۱,۴ این راهنما الزامات رکن دوم را مشخص می‌کند که بیمه‌گران مجاز را تشویق به موارد زیر می‌کند:

الف) ایجاد یک سیستم قوی حاکمیت ریسک؛ ب) شناسایی و ارزیابی فعالانه مواجهه با ریسک؛ ج) حفظ سرمایه کافی برای پوشش ریسک‌هایی که در رکن اول پوشش داده نمی‌شوند؛ و د) توسعه و بهبود روش‌های مدیریت ریسک برای نظارت و مدیریت این مواجهات.

۱,۵ این دستورالعمل همچنین اهداف نظارتی، راهنمایی‌ها و انتظارات نهاد ناظر را برای ارزیابی شایستگی کلی و اثربخشی چارچوب مدیریت ریسک

۱,۱ ناظر بیمه این راهنما را مطابق با قوانین و مقررات بیمه و وظیفه اصلی خود در تنظیم‌گری و نظارت بر صنعت بیمه برای حمایت از حقوق بیمه‌گذاران موجود و بالقوه، صادر کرده است. این راهنما همچنین استانداردها، راهنمایی‌ها و روش‌های اصول اساسی بیمه ("ICPs") ارائه شده توسط انجمن بین‌المللی ناظران بیمه (IAIS^۲) را در نظر گرفته است، به‌ویژه:

- ICP 8: که تصریح می‌کند بیمه‌گران باید به‌عنوان بخشی از چارچوب کلی حاکمیت شرکتی خود، سیستم‌های مؤثری برای مدیریت ریسک و کنترل داخلی شامل عملکردهای مدیریت ریسک، انطباق، امور اکتوئری و حسابرسی داخلی داشته باشند.
- ICP 16: که تصریح می‌کند بیمه‌گران باید چارچوب مدیریت ریسک شرکتی (ERM^۳) را برای اهداف کفایت سرمایه ایجاد کنند تا به صورت یکپارچه و مداوم ریسک‌های خود را شناسایی، اندازه‌گیری، گزارش، پایش و مدیریت کنند.

۱,۲ هدف اصلی این راهنما، پرورش یک فرهنگ ریسک سالم در صنعت بیمه است که باید در ارزش‌ها، نگرش‌ها و هنجارهای رفتار کسب‌وکار

^۱ لازم به توضیح است که راهنمای ارائه شده در این گزارش، اقتباس شده از راهنمای مربوط در کشور هنگ‌کنگ است و بر اساس بررسی انجام شده و کیفیت مطالب، به نظر می‌رسد قابل استفاده برای ایران باشد.

^۲ International Association of Insurance Supervisors

^۳ Enterprise Risk Management

^۴ Risk-Based Capital

چارچوب مدیریت ریسک شرکتی (ERM) در صنعت بیمه

شرکتی و خودارزیابی ریسک و توانگری مالی
(ORSA⁵) بیمه‌گران مجاز را تعیین می‌کند.

⁵ Own Risk and Solvency Assessment

چارچوب مدیریت ریسک شرکتی (ERM) در صنعت بیمه

هر قانون دیگری را نادیده بگیرد. عدم رعایت مفاد این راهنما به تنهایی باعث مسئولیت شرکت بیمه مجاز در برابر اقدامات قضائی یا سایر اقدامات نمی‌شود. با این حال، عدم رعایت ممکن است دیدگاه ناظر بیمه را در مورد صلاحیت و درستی ادامه مسئولیت مدیران یا کنترل‌کنندگان شرکت‌های بیمه مجاز تحت این دستورالعمل تحت تأثیر قرار دهد. ناظر بیمه همچنین ممکن است از این راهنما برای بررسی این که آیا عمل یا قصوری که احتمالاً به منافع بیمه‌گذاران موجود یا بیمه‌گذاران بالقوه آسیب می‌رساند، وجود داشته باشد، کمک بگیرد (اگرچه ناظر بیمه همیشه به تمامی زمینه‌ها، حقایق و تأثیرات هر موضوعی که در این زمینه بررسی می‌شود، توجه خواهد کرد). ناظر بیمه حق دارد این دستورالعمل را در هر زمانی به صورت لازم‌بازبینی و به‌روزرسانی کند.

۲. کاربرد

۲،۱ به جز در مواردی که توسط ناظر بیمه به صورت دیگری مشخص شود، این راهنما برای تمامی بیمه‌گران مجاز اعمال می‌شود، به جز:

بیمه‌گران مجاز باید این دستورالعمل را در نظر بگیرند و ماهیت، مقیاس و پیچیدگی ریسک‌های مرتبط با عملیات کسب‌وکار خود را هنگام ایجاد و نگهداری چارچوب ERM و انجام ORSA مدنظر قرار دهند.

۱،۶ یک رویکرد مبتنی بر اصول برای این دستورالعمل به شرح زیر اتخاذ شده است. تمرکز اصلی این است که اطمینان حاصل شود که چارچوب ERM و ORSA که توسط یک بیمه‌گر مجاز اتخاذ شده است، اهداف^۱ ذکر شده در بخش‌های ۳ تا ۹ این راهنما را محقق می‌سازد. بیمه‌گر مجاز ممکن است روش‌های دیگری را برای دستیابی به اهداف در نظر بگیرد. با این حال، نهاد ناظر از بیمه‌گر مجاز انتظار دارد که بتواند به‌طور اقناع‌کننده و به وضوح توضیح دهد که چگونه از هر کدام از الزامات مشخص شده در بخش‌های ۳ تا ۹ این راهنما، که به چارچوب ERM یا ORSA بیمه‌گر مربوط می‌شود، انحراف داشته است و چرا (با وجود چنین انحرافی) اهداف همچنان تحقق یافته‌اند.

۱،۷ به جز موارد مشخص شده، کلمات و عبارات استفاده‌شده در این راهنما باید همان معانی ارائه‌شده در قوانین و مقررات را داشته باشند.

۱،۸ این راهنما فاقد اعتبار قانونی است (جنبه ارشادی دارد) و نباید به‌گونه‌ای تفسیر شود که مفاد

^۱ اهداف و نتایج در این زمینه، در تمام محتوای بخش ۳ و در هر یک از قسمت‌های ابتدایی بخش‌های ۴ تا ۹ تحت عنوان "اهداف" بیان شده است.

چارچوب مدیریت ریسک شرکتی (ERM) در صنعت بیمه

۳. چارچوب مدیریت ریسک شرکتی و الزامات عمومی

۳،۱ مدیریت ریسک شرکتی برای اهداف توانگری سرمایه، هماهنگی مابین مدیریت ریسک، برنامه‌ریزی راهبردی، کفایت سرمایه و کارایی مالی به‌منظور ارتقاء سلامت عملیات بیمه‌گر و اطمینان از حمایت کافی از بیمه‌گذاران است. بیمه‌گر باید مجموعه‌ای یکپارچه از فرآیندها و فعالیت‌ها را در سیستم مدیریت ریسک خود برای اجرای مؤثر چارچوب مدیریت ریسک شرکتی ایجاد کند.

۳،۲ یک بیمه‌گر باید چارچوب مدیریت ریسک شرکتی با حاکمیت کافی برای اطمینان از عملیات ایمن و صحیح در اختیار داشته باشد. چارچوب ERM فرآیند شناسایی، ارزیابی، اندازه‌گیری، نظارت، کنترل و کاهش ریسک‌هایی است که بیمه‌گر با آن‌ها مواجه می‌شود یا می‌پذیرد. این فرآیند شامل تعیین اشتباهات ریسک بیمه‌گر و انجام خودارزیابی برای شناسایی تمام ریسک‌های با اهمیت معقول و مرتبط که بیمه‌گر با آن‌ها روبه‌رو است، و روابط متقابل بین این ریسک‌ها است؛ که ارتباطی میان مدیریت عملیاتی مستمر ریسک و اهداف و استراتژی‌های بلندمدت کسب‌وکار فراهم می‌آورد.

الف) آن دسته از بیمه‌گرانی که دیگر فعالیت‌های جدید بیمه‌ای نمی‌پذیرند و در حال تسویه بدهی‌های خود با پرتفوی تسویه شده^۱ و ناچیز هستند؛

ب) بیمه‌گران متقابل دریایی (P&I) [که در آن، "بیمه‌گر متقابل دریایی" به بیمه‌گری اطلاق می‌شود که تنها از طریق اعضای خود (مالکین، چارترکنندگان یا اپراتورهای کشتی‌ها یا افراد مرتبط با تجارت دریایی) اقدام به بیمه متقابل علیه ریسک‌های مرتبط با دریا می‌کند].

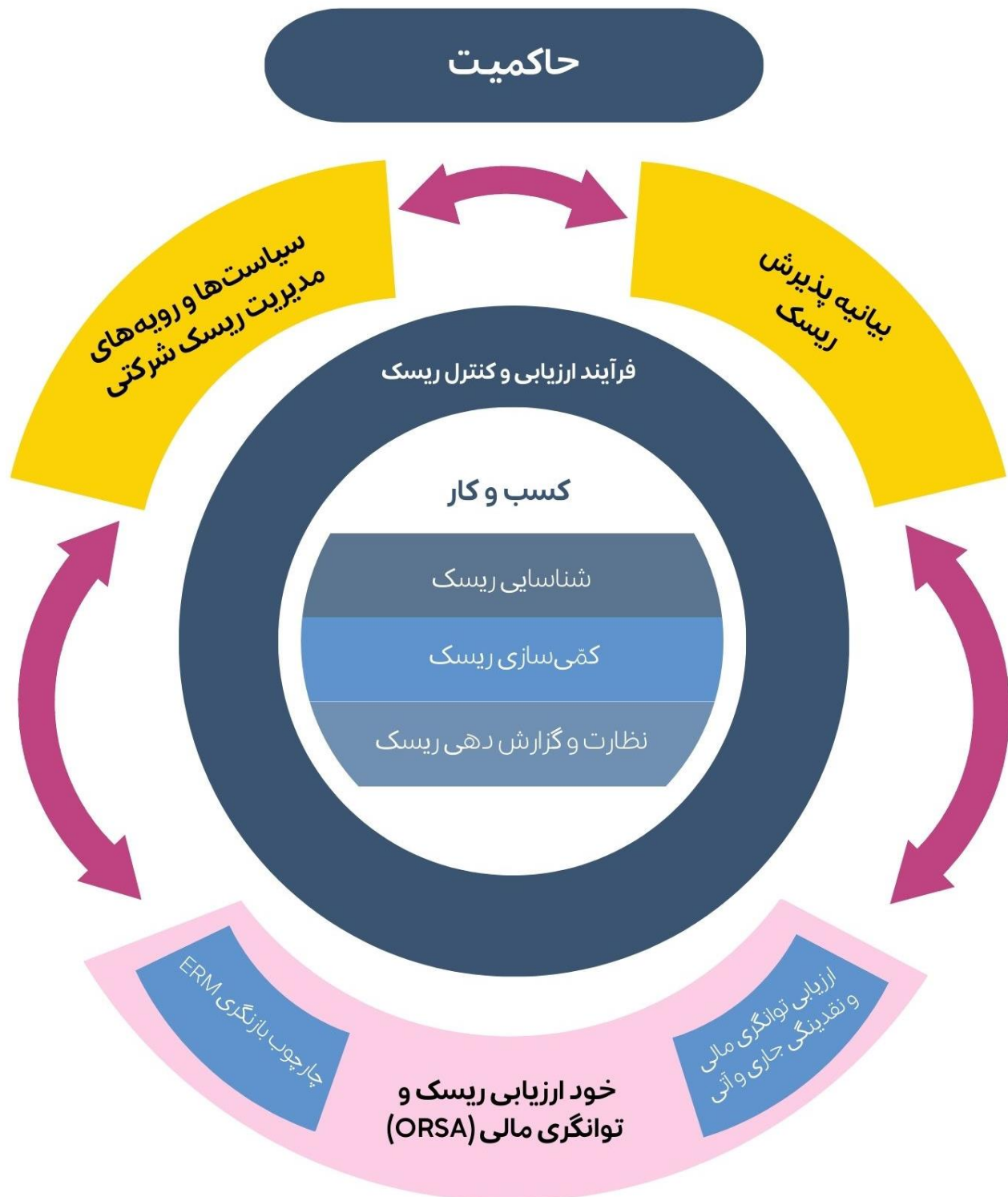
۲،۲ حداقل الزامات چارچوب مدیریت ریسک شرکتی در خصوص ریسک‌های گروهی (بخش ۶،۵) و ORSA (بخش ۹) باید برای تمامی بیمه‌گران مجاز (غیر از استثنائات مذکور در بخش ۲،۱) اعمال شود.

۲،۳ یک بیمه‌گر مجاز ممکن است به چارچوب مدیریت ریسک شرکتی یا سیاست‌های گروهی که به آن تعلق دارد تکیه کند، به شرطی که این چارچوب یا سیاست‌ها متناسب و کافی برای ماهیت، مقیاس و پیچیدگی ریسک‌های مربوط به عملیات کسب‌وکار آن و مطابق با این راهنما باشد. در غیر این صورت، بیمه‌گر باید چارچوب و یا سیاست‌های مدیریت ریسک شرکتی ویژه‌ای را مطابق این راهنما ایجاد کند.

^۱ این که آیا پرتفوی تسویه شده یک شرکت بیمه مجاز به عنوان "بی‌اهمیت" در نظر گرفته می‌شود یا خیر، باید توسط ناظر بیمه و با مشورت شرکت بیمه مربوطه تعیین شود. تصمیم ناظر بیمه که به شرکت بیمه مربوطه ابلاغ می‌شود، قطعی و نهایی خواهد بود.

چارچوب مدیریت ریسک شرکتی (ERM) در صنعت بیمه

چارچوب مدیریت ریسک شرکتی (ERM)

چارچوب مدیریت ریسک شرکتی (ERM) در صنعت بیمه

سرمایه‌گذاری، بیمه اتکایی و غیره) و برنامه‌ریزی کسب‌وکار (مطابق با بخش‌های ۶ و ۷) ادغام شوند.

د) مکانیزم بازخورد، که اثربخشی چارچوب مدیریت ریسک را تضمین می‌کند (بخش ۸ را ببینید)؛
ه) انجام ORSA به‌صورت منظم برای ارزیابی وضعیت فعلی و آینده پروفایل ریسک، توانگری مالی و موقعیت نقدینگی، و بازبینی اثربخشی چارچوب مدیریت ریسک شرکتی (بخش ۹ را ببینید).

۳,۴ چارچوب مدیریت ریسک شرکتی یک بیمه‌گر باید:

الف) متناسب با سطح پیچیدگی، ماهیت و مقیاس بیمه‌گر و ریسک‌هایی که با آن مواجه است تنظیم شود؛

ب) با اهداف شرکتی، برنامه‌ریزی راهبردی و مدیریت الزامات سرمایه قانونی و سرمایه مورد نیاز هماهنگ باشد و همه این‌ها باید با اشتباهات ریسک بیمه‌گر مرتبط باشد؛

ج) آینده‌نگر باشد و متناسب با ماهیت خطرات مربوط به گروهی که به آن تعلق دارد یک بازه زمانی معقول را در بر گیرد (معمولاً حداقل یک پیش‌بینی سه ساله را پوشش می‌دهد)، که ممکن است بر عملیات کسب‌وکار بیمه‌گر و افق برنامه‌ریزی کسب‌وکار بیمه‌گر تأثیر بگذارد؛

۳,۳ هیئت‌مدیره یک بیمه‌گر مسئولیت نهایی برای ایجاد، اجرا و نظارت بر چارچوب مدیریت ریسک شرکتی مؤثر را بر عهده دارد که باید شامل موارد زیر باشد:

الف) ساختار حاکمیتی متناسب با نقش‌ها، مسئولیت‌ها و خطوط گزارش‌دهی مشخص برای حفظ یک سیستم سالم از نظر نظارت و توازن (بخش ۴ را ببینید)؛

ب) بیانیه اشتباهات ریسک که سطح و نوع ریسک‌هایی را که بیمه‌گر برای دستیابی به اهداف و استراتژی‌های کسب‌وکار خود مایل به پذیرش آن است، بیان می‌کند (بخش ۵ را ببینید)؛

ج) سیاست‌ها و رویه‌های مدیریت ریسک شرکتی، که ساختار حاکمیتی مدیریت ریسک در سراسر کسب‌وکار را شرح داده و چگونگی:

- شناسایی ریسک،
- اندازه‌گیری و کمی‌سازی ریسک،
- پایش و گزارش‌دهی ریسک،
- بازنگری ریسک و در صورت لزوم اقدامات برای کاهش یا انتقال آن را توضیح می‌دهد.

فرآیندهای ارزیابی ریسک و کنترل مرتبط که توصیف شده‌اند، باید به‌صورت منظم انجام شوند. چنین فرآیندهایی باید بیشتر در چرخه کسب‌وکار و فعالیت‌های مختلف کسب‌وکار (مانند ارزیابی ریسک بیمه، مدیریت دارایی و بدهی (ALM)^۱،

¹ Asset-Liability Management

چارچوب مدیریت ریسک شرکتی (ERM) در صنعت بیمه

بر این، در جایی که یک بیمه‌گر در خارج از کشور فعالیت دارد، هر خطر مربوطه باید به اندازه کافی در یک زمینه فرامرزی مدیریت شود.

۴. حاکمیت

اهداف

یک بیمه‌گر مجاز باید سیاست‌ها و رویه‌های مدیریت ریسک روشن و مستند داشته باشد که متناسب با ماهیت، مقیاس و پیچیدگی ریسک‌های مرتبط با فعالیت‌های تجاری‌اش باشد. این سیاست‌ها و رویه‌ها باید جزئیات حاکمیت مدیریت ریسک در سراسر کسب‌وکار از جمله نقش‌ها و مسئولیت‌ها، خطوط گزارش‌دهی و اختیارات، و همچنین رویکردها، روش‌شناسی‌ها، فرآیندها، کنترل‌ها، سیستم‌ها و بازبینی‌های مرتبط با فعالیت‌های مدیریت ریسک را مشخص کنند.

سیاست‌ها و رویه‌های مدیریت ریسک باید به تأیید هیئت‌مدیره برسند. هیئت‌مدیره می‌تواند اختیار تأیید رویه‌های عملیاتی را به کمیته ریسک یا مدیریت ارشد واگذار کند.

حاکمیت ERM باید متناسب با عملیات کسب‌وکار و شرایط بیمه‌گر باشد.

هیئت‌مدیره

۴،۱ هیئت‌مدیره مسئولیت کلی برای ایجاد و نظارت بر یک چارچوب مدیریت ریسک شرکتی مؤثر را بر

(د) بتواند ریسک‌های بااهمیت^۱ و ارتباطات آن‌ها و تأثیر بالقوه آن‌ها بر کسب‌وکار بیمه‌گر را نشان دهد؛

(ه) شفاف باشد و رویکردی نظام‌مند برای مدیریت ریسک‌ها، حفظ نقدینگی و توانگری مالی و مدیریت سرمایه به صورت مستمر اتخاذ کند که با بیانیه اشتباهی ریسک سازگار باشد.

(و) بازخورد سازنده و زمان‌بندی شده‌ای درباره مواجهه با ریسک‌ها و مدیریت آن‌ها ارائه دهد تا هیئت‌مدیره و مدیریت ارشد بتوانند تصمیمات آگاهانه درباره اشتباهی ریسک و مدیریت سرمایه بگیرند.

۳،۵ سیاست‌ها و رویه‌هایی که چارچوب مدیریت ریسک شرکتی را تشکیل می‌دهند، باید به‌طور مناسب مستندسازی و تأیید شوند. همچنین موارد زیر باید در چارچوب مدیریت ریسک به‌درستی مستندسازی شود:

- فرآیند تصمیم‌گیری؛
- اقدامات مدیریتی اتخاذ شده؛
- هرگونه تخلفاتی که رخ داده است؛
- بازبینی‌ها و تأییدهای انجام‌شده.

۳،۶ زمانی که بیمه‌گر مجاز بخشی از یک گروه باشد، چارچوب مدیریت ریسک باید ریسک‌های گروهی در ارتباط با دیگر نهادهای گروه را پوشش دهد. برای این منظور، فرآیند شناسایی گروهی که بیمه‌گر به آن تعلق دارد در پیوست الف ارائه شده است. علاوه

^۱ برای انواع ریسک‌هایی که معمولاً تحت پوشش قرار می‌گیرند، به بند ۶،۱،۱ مراجعه کنید.

چارچوب مدیریت ریسک شرکتی (ERM) در صنعت بیمه

ز) ارزیابی و تأیید فعالیت‌های کسب‌وکار با اهمیت، که ممکن است از اشتباهات ریسک فعلی و حدود مجاز آن فراتر رود؛

ح) بازبینی و به چالش کشیدن نتایج و فرضیات پایه در ORSA شامل آزمون استرس و سناریو، تحلیل تداوم^۲ و تحلیل شکست کسب‌وکار و برنامه بازیافت؛

ط) اطمینان از استفاده مداوم از نتایج ORSA در فرآیند تصمیم‌گیری استراتژیک و کسب‌وکار؛

ی) بازبینی کفایت و اثربخشی چارچوب مدیریت ریسک شرکتی از جمله ORSA.

۴,۲ هیئت‌مدیره می‌تواند بخشی از اختیارات خود را در خصوص مدیریت ریسک به کمیته ریسک یا افراد یا کمیته‌های ذیصلاح دیگر تفویض^۳ کند. با این حال، هیئت‌مدیره همچنان مسئولیت نهایی را بر عهده

عهده دارد. برای انجام این مسئولیت، هیئت‌مدیره باید اقدامات زیر را در نظر گرفته و انجام دهد:

الف) ایجاد ساختار سازمانی برای مدیریت ریسک، با نقش‌ها و مسئولیت‌های تعریف‌شده و خطوط گزارش‌دهی شفاف. این ساختار معمولاً شامل یک کمیته ریسک، مدیریت ارشد و کارکنان مسئول عملکرد مدیریت ریسک است؛

ب) اطمینان از حمایت مناسب و کافی از چارچوب مدیریت ریسک شرکتی از طریق منابع لازم؛

ج) ایجاد و پذیرش یک فرهنگ ریسک سالم^۱ و شیوه‌های مؤثر مدیریت ریسک در سراسر سازمان؛

د) بازبینی و تأیید بیانیه اشتباهات ریسک حداقل به صورت سالانه و اطمینان از ارتباط مؤثر آن با فعالیت‌های کسب‌وکار بیمه‌گر؛

ه) تأیید سیاست‌ها و رویه‌های مدیریت ریسک؛

و) درک مواجهه با ریسک‌های سازمان و روش‌های مدیریت این ریسک‌ها؛

^۱ به عنوان مرجع، هیئت ثبات مالی (FSB) در سال ۲۰۱۴ "راهنمای تعامل ناظران با موسسات مالی در زمینه فرهنگ ریسک" را منتشر کرد که در آن آمده است: "یک فرهنگ ریسک سالم باید در سراسر موسسه اطمینان از موارد زیر را مورد تأکید قرار دهد: (۱) تعادل مناسب ریسک-بازده که هنگام پذیرش ریسک‌ها با اشتباهات ریسک موسسه منطبق باشد؛ (۲) سیستم کنترل مؤثر متناسب با مقیاس و پیچیدگی موسسه مالی به درستی پیاده‌سازی شود؛ (۳) کیفیت مدل‌های ریسک، دقت داده‌ها، قابلیت ابزارهای موجود برای اندازه‌گیری دقیق ریسک‌ها و توجیهات برای پذیرش ریسک‌ها باید قابل چالش باشد؛ و (۴) تمام تخلفات از محدودیت‌ها، انحرافات از سیاست‌های تعیین‌شده و حوادث عملیاتی باید به‌طور کامل پیگیری شده و در صورت لزوم، اقدامات انضباطی متناسب اعمال گردد".

^۲ Continuity Analysis

^۳ انتظارات و اصول راهنمای مربوط به واگذاری وظایف، طبق مقررات و دستورالعمل‌های مربوطه حاکمیت شرکتی است.

چارچوب مدیریت ریسک شرکتی (ERM) در صنعت بیمه

مدیریت ریسک‌های با اهمیت و هرگونه موارد با اهمیت عدم انطباق با چارچوب ERM؛

ج) گزارش‌دهی منظم به هیئت‌مدیره درباره مسائل مربوط به مدیریت ریسک و انتقال موضوعات مهم در صورت لزوم؛

د) مشاوره به هیئت‌مدیره در تعیین کمیت ریسک که ممکن است شامل اندازه‌گیری و مدل‌ها، چالش‌ها و سناریوهای مورد استفاده و نتایج آن به‌طور مناسب به چالش کشیدن یا اعتبارسنجی ریسک و سرمایه باشد.

ه) مشاوره به هیئت‌مدیره در مورد بازبینی کفایت و اثربخشی چارچوب ERM.

مدیریت ارشد (مدیرعامل)

۴,۶ مدیریت ارشد مسئول اجرای چارچوب ERM بوده و باید اطمینان حاصل کند که:

الف) فعالیت‌های روزمره مدیریت ریسک مطابق با سیاست‌ها و رویه‌های مصوب چارچوب ERM و مطابق با بیانیه اشتهای ریسک انجام می‌شود؛

ب) پایش منظم ریسک‌ها و گزارش‌دهی آن‌ها به هیئت‌مدیره و یا کمیته ریسک انجام می‌شود و موضوعات با اهمیت و موارد با اهمیت عدم انطباق با

دارد. هیئت باید بر اعمال اختیارات تفویض شده به افراد یا کمیته‌های مربوطه نظارت کند.^۱

۴,۳ هیئت‌مدیره باید اختیارات محفوظ برای خود را در مورد چارچوب ERM و روشی که کمیته ریسک و مدیریت ارشد باید گزارش دهند و مسائل مهم برای درگیر کردن آنها را به وضوح بیان کند.

کمیته ریسک

۴,۴ مطابق با راهنمای حاکمیت شرکتی برای بیمه‌گران، تمامی بیمه‌گران ثبت‌شده در کشور و همچنین بیمه‌گران خارجی ملزم به تشکیل یک کمیته ریسک هستند. همه بیمه‌گران دیگر نیز تشویق می‌شوند که این کار را انجام دهند^۲، و اگر کمیته ریسک در سطح گروه اشاره خاصی به مشخصات ریسک بیمه‌گر نکند، ممکن است تشکیل کمیته ریسک محلی را در نظر بگیرند.

۴,۵ در مواردی که کمیته ریسک ایجاد می‌شود، مسئولیت‌های ERM آن باید تا حد قابل اجرا شامل موارد زیر باشد:

الف) ارائه مشاوره به هیئت‌مدیره در مورد اشتهای ریسک و سیاست‌های کلیدی مدیریت ریسک؛
ب) بازبینی مستقل شناسایی، اندازه‌گیری، پایش و

^۱ برای شعبه‌های بیمه‌گران خارجی که هیئت‌مدیره محلی در کشور ندارند، هیئت‌مدیره خارجی ممکن است مسئولیت‌ها را به عملکردهای محلی مانند کمیته ریسک محلی و مدیریت ارشد واگذار کند، اما باید مسئولیت نهایی را حفظ کند.

^۲ در چنین مواردی، کمیته ریسک محلی ممکن است به‌صورت یک کمیته مدیریتی باشد و الزماً نیازی نیست که کمیته‌ای باشد که در سطح هیئت‌مدیره تأسیس شده است. با این حال، فعالیت‌های کمیته ریسک محلی باید با اهداف کلی مدیریت ریسک که تحت نظارت هیئت‌مدیره قرار دارد، هم‌راستا باشد.

چارچوب مدیریت ریسک شرکتی (ERM) در صنعت بیمه

چارچوب ERM به سرعت به هیئت مدیره و یا کمیته ریسک منتقل می شود؛

ج) آموزش های لازم در زمینه مدیریت ریسک به کارکنان مرتبط به صورت منظم ارائه می شود؛
د) کانال های ارتباطی مناسب برای درک و پایداری کارکنان به سیاست ها و رویه های مدیریت ریسک ایجاد می شود.

د) کانال های ارتباطی مناسب به گونه ای ایجاد می شود که کارکنان مربوطه سیاست ها و رویه ها را درک کرده و به آن پایبند باشند.

۴،۷ در انجام مسئولیت های خود، مدیریت ارشد ممکن است بخشی از وظایف مرتبط با مدیریت ریسک را به افراد کلیدی در بخش مدیریت ریسک واگذار کند، مشروط بر این که خطوط گزارش دهی و مسئولیت ها به طور واضح تعریف و مستندسازی شوند.

واحد مدیریت ریسک

۴،۸ بیمه گر باید یک واحد مدیریت ریسک در داخل سازمان خود داشته باشد^۱. افراد کلیدی در عملکرد مدیریت ریسک مسئولیت ارائه پشتیبانی و مشاوره به هیئت مدیره، کمیته ریسک یا مدیریت ارشد را در خصوص ایجاد و اجرای سیاست ها و رویه های مناسب در رابطه با چارچوب ERM بر عهده دارند. این دامنه

مسئولیت باید شامل ارائه پشتیبانی و مشاوره در مورد موارد زیر در رابطه با بیمه گر باشد: توانگری مالی، برنامه ریزی سرمایه و نقدینگی، مدیریت محصول، برنامه ریزی کسب و کار، بیمه اتکایی و استراتژی انتقال ریسک، ALM و استراتژی های سرمایه گذاری.

۴،۹ ناظر بیمه انتظار دارد که عملکرد مدیریت ریسک مؤثر دارای ویژگی های زیر باشد:

الف) داشتن خط گزارش دهی مستقیم به هیئت مدیره و یا کمیته ریسک به منظور ارائه ارزیابی های مستقل و گزارش دهی سریع ریسک های بیمه گر؛

ب) برخورداری از کارکنانی با تخصص و تجربه مرتبط و مناسب با ماهیت، مقیاس و پیچیدگی عملیات کسب و کار بیمه گر؛

ج) عینی بودن و استقلال از واحدهای عملیاتی و ریسک پذیری که فعالیت های آن ها را بررسی می کند؛
د) ارائه گزارش به موقع درباره موضوعات شناسایی شده در مدیریت ریسک یا سایر مسائل با اهمیت، که ممکن است تأثیر قابل توجهی بر وضعیت مالی و پروفایل ریسک بیمه گر داشته باشد.

^۱ این موضوع محدودیتی برای انجام وظیفه مدیریت ریسک به طور جمعی توسط چندین بخش یا دپارتمان، بدون توجه به محل جغرافیایی آن ها، ایجاد نمی کند.

چارچوب مدیریت ریسک شرکتی (ERM) در صنعت بیمه

۵. بیانیه اشتباهات ریسک

اهداف

هیئت مدیره باید راهبردهای کسب و کار مؤثری را ایجاد کرده و تصمیماتی اتخاذ کند که بر اساس بیانیه اشتباهات ریسک متناسب با ماهیت، مقیاس و پیچیدگی عملیات تجاری باشد.

بیانیه اشتباهات ریسک بیمه‌گر باید ظرفیت ریسک را تعریف کند و راهنمایی روشنی به مدیریت عملیاتی در مورد محدودیت‌های ریسک‌های با اهمیت بدهد. برنامه‌ریزی کسب و کار و فعالیت در عملکردهای کسب و کار باید با بیانیه اشتباهات ریسک هم‌سو باشد.

۵،۱ هیئت مدیره در نهایت مسئولیت تأیید بیانیه اشتباهات ریسک بیمه‌گر را بر عهده دارد. بیانیه اشتباهات ریسک مؤثر باید:

الف) در سراسر سازمان ابلاغ و در استراتژی کسب و کار و عملیات روزانه نهادینه شود؛

ب) شامل معیارهای کیفی و کمی باشد که دسته‌های مرتبط و با اهمیت ریسک و وابستگی‌های آن‌ها را در نظر گیرد؛

ج) برنامه کسب و کار بیمه‌گر را لحاظ کند و سناریوهای ممکن در آینده را در نظر گیرد؛

د) حداقل سالیانه، یا در صورت تغییرات با اهمیت در ریسک‌ها یا محیط کسب و کار، بازبینی شود.

۵،۲ نقض واقعی یا پیش‌بینی‌شده بیانیه اشتباهات ریسک یا محدودیت‌های ریسک باید به‌موقع به کمیته ریسک یا مدیریت ارشد گزارش شود و در صورت لزوم به هیئت مدیره منتقل شود. انتظار می‌رود هیئت فقط فعالیت‌هایی را تصویب کند که ممکن است در موارد نادر و به‌صورت مستدل و مستند به‌طور قابل توجهی از اشتباهات ریسک منحرف شود.

۶. نهادینه‌سازی چارچوب ERM - ارزیابی‌های منظم ریسک و فرآیند کنترل

اهداف

بیمه‌گر باید اطمینان حاصل کند که به‌عنوان بخشی از چارچوب ERM، ارزیابی ریسک و فعالیت‌های کنترلی به‌صورت منظم انجام شود. این چارچوب باید از طریق سیاست‌ها و رویه‌های مناسب مدیریت ریسک مستندسازی شود.

بیمه‌گر مجاز باید فعالیت‌های منظم ارزیابی و کنترل ریسک زیر را در سیاست‌ها و رویه‌های مدیریت ریسک خود بگنجانند:

الف) شناسایی ریسک؛

ب) کمی‌سازی ریسک؛

ج) پایش و گزارش‌دهی ریسک؛

د) بازنگری و اقدامات مدیریت ریسک (مانند کاهش یا انتقال).

چارچوب مدیریت ریسک شرکتی (ERM) در صنعت بیمه

- ریسک سیاسی؛
- ریسک‌های نوظهور – مانند ریسک‌های مرتبط با تغییرات اقلیمی؛
- ریسک‌های گروهی برای بیمه‌گرانی که بخشی از یک گروه هستند – شامل ریسک سرایت.

۶,۱,۲ چارچوب ERM باید احتمال تأثیرگذاری ریسک‌های کم اهمیت، زمانی که با سایر ریسک‌ها ترکیب می‌شوند، را نیز در نظر بگیرد.

۶,۲ کمی‌سازی ریسک

۶,۲,۱ بیمه‌گر مجاز باید سیاست‌ها و رویه‌هایی برای کمی‌سازی ریسک داشته باشد و سطح ریسک‌هایی را که با آن مواجه است، به‌طور منظم از نظر تأثیر بالقوه و احتمال وقوع، با استفاده از روش‌های مناسب آینده‌نگر ارزیابی کند. این کمی‌سازی ریسک، حسب ماهیت، مقیاس و پیچیدگی ریسک‌ها، باید شامل موارد زیر باشد:

الف) به‌کارگیری طیفی گسترده از روش‌ها، مدل‌ها و سناریوها برای مدیریت مؤثر ریسک و سرمایه (مانند آزمون استرس، که روشی رایج برای ارزیابی ریسک‌ها و تأثیر حرکات نامطلوب در عوامل کلیدی ریسک است)؛

فعالیت‌های ارزیابی و کنترل ریسک باید شامل بازنگری منظم ریسک‌ها (کنونی و آتی)، در مقایسه با بیانیه اشتباهی ریسک و ساختار محدودیت‌های ریسک شرکت بیمه باشد.

۶,۱ شناسایی ریسک

۶,۱,۱ چارچوب ERM متناسب با هر بیمه‌گر بوده و باید شامل شناسایی منظم تمامی ریسک‌های با اهمیت و معقول قابل پیش‌بینی و وابستگی‌های آن‌ها برای مدیریت سرمایه و ریسک باشد.

ریسک‌های مرتبط و با اهمیت می‌تواند شامل موارد زیر باشد:

- ریسک بیمه‌ای – شامل ریسک انتخاب بیمه‌گذار؛
- ریسک بازار – شامل ریسک‌های اسپرد اعتباری^۱؛
- ریسک نکول طرف تجاری؛
- ریسک تمرکز – مربوط به دارایی‌ها و بیمه‌گران اتکایی اصلی (یا بیمه‌گران اتکایی مجدد برای بیمه‌گران اتکایی)؛
- ریسک نقدینگی؛
- ریسک عملیاتی؛
- ریسک‌های قانونی و انطباقی؛
- ریسک رفتاری؛
- ریسک سایبری؛
- ریسک شهرت؛
- ریسک راهبردی؛

^۱ اسپرد اعتباری تفاوت بین نرخ بازدهی اوراق بدهی دولتی بدون ریسک (مانند اوراق خزانه) و اوراق بدهی شرکت‌ها یا نهادهای با ریسک اعتباری بالاتر است.

چارچوب مدیریت ریسک شرکتی (ERM) در صنعت بیمه

از سرمایه الزامی قانونی را برای این منظور مناسب بداند و این را در گزارش سالانه ORSA خود منعکس کند. علاوه بر این، در تعیین سرمایه هدف، بیمه‌گر باید اشتباهات ریسک، طرح‌های کسب‌وکار، طرح‌های کاهش ریسک، تنوع و افق زمانی خود را نیز در نظر بگیرد.

۶,۲,۵ برای جلوگیری از هرگونه ابهام، سرمایه هدف نباید کمتر از الزامات سرمایه قانونی باشد.

استفاده از مدل‌ها در ERM

۶,۲,۶ در صورت لزوم، بیمه‌گران ممکن است نیاز به استفاده از مدل‌های مناسب برای تسهیل کمی‌سازی ریسک و ارزیابی کفایت سرمایه داشته باشند. نتایج حاصل از فرآیند شناسایی ریسک باید راهنمایی برای تعیین ریسک‌های با اهمیتی باشد که باید مدل‌سازی شوند و همچنین تأثیرات متقابل این ریسک‌ها را مشخص کند.

۶,۲,۷ زمانی که از یک مدل در ERM استفاده می‌شود، بیمه‌گر باید به عوامل زیر توجه کند:

الف) پیچیدگی مدل که باید متناسب با ماهیت، مقیاس و پیچیدگی ریسک‌های موجود باشد؛

ب) تخصص لازم برای فعالیت‌های مدل‌سازی پیچیده؛

ب) پوشش تمامی ریسک‌های با اهمیت، حال و آینده، از جمله ریسک‌هایی که تحت الزامات سرمایه قانونی قرار نمی‌گیرند؛

ج) مبتنی بر ارزیابی سازگار از الزامات سرمایه قانونی^۱ و سرمایه هدف^۲ بوده و توزیع جریان‌های نقدی آینده را برای ارزیابی سطح ریسک در نظر بگیرد (بندهای ۶,۲,۳ تا ۶,۲,۵ را برای جزئیات بیشتر ببینید).

۶,۲,۲ بیمه‌گر باید به اقدامات مدیریتی مناسب، که ممکن است در شرایط نامطلوب برای مدیریت یا کاهش ریسک انجام شود، و زمان‌بندی این اقدامات مدیریتی توجه کند.

ارتباط ریسک با سرمایه

۶,۲,۳ بیمه‌گر باید مقدار کافی سرمایه (سرمایه هدف) را برای برآوردن نیازهای سرمایه خود با فاکتورگیری در طیف کامل ریسک‌هایی که در معرض آن قرار دارد یا می‌پذیرد، از جمله ریسک‌هایی که در ساختار محاسبه الزامات سرمایه قانونی گنجانده نشده‌اند، یا در مواردی که استرس‌های سرمایه قانونی به اندازه کافی سطح ریسک مجاز را که بیمه‌گر در معرض آن قرار دارد منعکس نمی‌کند، نگهداری کند.

۶,۲,۴ در تعیین سرمایه هدف، یک بیمه‌گر می‌تواند از سرمایه الزامی قانونی خود استفاده کند تا ریسک‌هایی را که سرمایه الزامی قانونی متحمل می‌شوند در نظر بگیرد، مشروط بر اینکه بیمه‌گر استفاده

¹ Regulatory Capital Requirements

² Target Capital

چارچوب مدیریت ریسک شرکتی (ERM) در صنعت بیمه

استفاده از بازبینی مستقل و اعتبارسنجی برای اطمینان از تضمین بی طرفی، توصیه می شود.^۲

آزمون استرس و سناریو^۳

۶,۲,۱۱ بیمه گر مجاز باید SST را بر اساس ریسک های با اهمیت انجام دهد تا پروفایل ریسک خود را ارزیابی کرده و بنابراین تغییرات نسبی در منابع سرمایه و سرمایه مورد نیاز بر اساس حرکات نامطلوب مفروض در عوامل خطر کلیدی را ارزیابی نماید. SST شامل در نظر گرفتن رویداد(های) نامطلوب خاص بیمه گر و تنش های اقتصاد کلان و ارزیابی پیامدهای آنها برای بیمه گر مجاز است.

۶,۲,۱۲ ملاحظات دقیق SST^۴ ممکن است شامل موارد زیر باشد:

الف) مرتبط بودن مفروضات و رویدادهای نامطلوب با پروفایل ریسک بیمه گر^۵؛

ب) تحلیل حساسیت یا آزمون استرس برای یک عامل ریسک یا چندین عامل ریسک^۶؛

ج) مبنای اندازه گیری ریسک ها در شرایط عادی و شرایط شدید نامطلوب؛

د) الزامات سرمایه قانونی و سرمایه هدف مرتبط با هر ریسک با اهمیت و دوره برنامه ریزی سرمایه.

۶,۲,۸ دامنه، استفاده و محدودیت های مدل ها و ریسک های مرتبط با استفاده از خروجی مدل ها باید به خوبی توسط همه کاربران مدل، به ویژه هیئت مدیره و مدیریت ارشد، درک و تصدیق شود.

۶,۲,۹ فرآیندهای کلیدی که در آن مدل ها می توانند به طور مداوم تعبیه شوند ممکن است شامل پایش اشتباهات ریسک، توسعه محصول، سرمایه گذاری، بیمه اتکایی، مدیریت ریسک عملیاتی و شاخص های کلیدی عملکرد برای مدیریت ارشد باشد.

۶,۲,۱۰ برای اطمینان از اینکه مدل ها اهداف مورد نظر را برآورده می کنند و ریسک های مدل به حداقل می رسد، همه مدل ها باید به طور منظم بازبینی و اعتبارسنجی شوند مانند پس آزمون^۱.

^۱ Back-Testing

^۲ برای مثال، پرسنلی که مسئول بررسی و تأیید مدل هستند، باید صلاحیت کافی داشته باشند و باید از پرسنلی که مدل را طراحی یا مالک آن هستند، مستقل باشند.

^۳ Stress and Scenario Testing

^۴ استرس ها و سناریوها می توانند از تحلیل حساسیت ساده تا سناریوهای پیچیده (قطعی یا تصادفی) با افزایش پیچیدگی و قدرت توضیح دهی توسعه یابند. در صورت لزوم، ممکن است یک طرف بیرونی به بیمه گر برای انجام SST (آزمایش استرس سناریویی) در قالب استخدام اضافه گردد.

^۵ توسعه سناریوهای خاص خود، می تواند به سناریوی پاندمی، رویدادهای فاجعه آمیز که منجر به زیان در رشته های مختلف بیمه ای می شود، سرنگونی حکومت، نکل طرف تجاری متمرکزترین بیمه گر اتکایی (یا بیمه گر اتکایی مجدد) یا دارایی، رکود اقتصادی شدید، بحران مالی جهانی، فسخ انبوه بیمه گذاران و غیره اشاره کند که به عنوان مواردی مرتبط و معتبر برای بیمه گر تعریف شده باشند. برای ریسک های غیرقابل کمی سازی یا عملیاتی مانند ریسک های حقوقی، شهرتی، رفتاری و سایبری، بیمه گر باید با توجه به احتمال درصدی و مقدار بالقوه زیان ها، ارزیابی از طریق آزمون سناریویی را در نظر بگیرد.

^۶ تحلیل حساسیت می تواند برای ارزیابی حساسیت سود، منابع سرمایه و الزامات سرمایه به تغییرات در عواملی مانند بازخریدها، ادعاهای خسارت، نرخ بهره و غیره، چه در مدت زمان کوتاه و چه بلندمدت، استفاده شود.

چارچوب مدیریت ریسک شرکتی (ERM) در صنعت بیمه

کسب و کار و منابع مورد نیاز برای مدیریت ریسک و منابع مالی جهت انجام این کار را در یک افق زمانی طولانی‌تر از آنچه معمولاً برای تعیین الزامات سرمایه‌گذاری نظارتی استفاده می‌شود، تجزیه و تحلیل کند.

۶,۲,۱۶ تحلیل تداوم ممکن است مسائل زیر را که مختص یک بیمه‌گر است، تا حد قابل اجرا پوشش دهد:

الف) ترکیبی از عناصر کیفی و کمی در استراتژی کسب و کار^۱ میان‌مدت و بلندمدت، پیش‌بینی موقعیت مالی آینده و تجزیه و تحلیل توانایی بیمه‌گر برای برآورده کردن الزامات سرمایه قانونی به‌طور مداوم؛

ب) برنامه‌ریزی برای شرایط بحرانی و توسعه اقدامات مدیریتی برای مقابله با این شرایط؛

ج) توسعه برنامه‌های اضطراری یا بازیابی^۲ (به ملاحظات بند ۶,۴,۴ مراجعه کنید) برای استفاده در شرایط استمرار و عدم استمرار فعالیت‌ها به‌منظور بازگرداندن قدرت مالی و قابلیت بقا.

تحلیل شکست کسب و کار^۳

۶,۲,۱۷ شکست کسب و کار به وضعیتی اطلاق می‌شود که در آن موقعیت کفایت سرمایه بیمه‌گر به

ج) دامنه، شناسایی و کمی‌سازی عوامل ریسک مرتبط و تأثیرات آن‌ها در شرایط عادی و بحرانی مانند عوامل ریسک وابسته یا همبسته؛

د) تأثیرات احتمالی کمی و کیفی بر شرکت بیمه در شرایط و سناریوهای مدل‌سازی‌شده. در این زمینه، اقدامات مدیریتی مدل‌سازی‌شده باید عینی، واقع‌بینانه، دست‌یافتنی، کافی و قانونی باشند.

۶,۲,۱۳ از یک شرکت بیمه انتظار می‌رود نتایج آزمون استرس را به‌عنوان ورودی در برنامه‌ریزی کسب و کار، تصمیم‌گیری ریسک، مدیریت توانگری مالی، نقدینگی و سرمایه، و همچنین در خود ارزیابی ریسک و توانگری مالی لحاظ کند.

۶,۲,۱۴ جزئیات (مانند فرضیات کلیدی و محدودیت‌ها در ساختن استرس‌ها و سناریوها) و نتایج اصلی آزمون‌های استرس، همراه با اقدامات مدیریتی مربوطه، انتظار می‌رود به‌طور خلاصه در گزارش ORSA ارائه شوند (برای جزئیات مرتبط، به بندهای ۹,۴ تا ۹,۵ مراجعه کنید).

تحلیل تداوم

۶,۲,۱۵ با توجه به ماهیت، مقیاس و پیچیدگی عملیات کسب و کار، یک بیمه‌گر باید انجام تحلیل تداوم آینده‌نگر را به‌صورت منظم مدنظر قرار دهد. تحلیل تداوم باید توانایی بیمه‌گر برای ادامه فعالیت

^۱ استراتژی کسب و کار میان‌مدت و بلندمدت معمولاً دوره ۳، ۵ ساله و یا بیشتر را پوشش می‌دهد.

^۲ یک برنامه اضطراری، اقدامات و منابع لازم برای مدیریت و کنترل اختلالات کسب و کار و زبان‌ها را توصیف می‌کند. به عنوان مثال، یک برنامه اضطراری ممکن است شامل برنامه‌هایی باشد که اطمینان حاصل کند عملکردهای اساسی کسب و کار می‌توانند در طول یک فاجعه و پس از آن به کار خود ادامه دهند.

^۳ Business Failure Analysis

چارچوب مدیریت ریسک شرکتی (ERM) در صنعت بیمه

ب) نتایج فعالیت‌های شناسایی و کمی‌سازی ریسک را ارائه دهد و سطح و روند ریسک‌های با اهمیت را ارزیابی کند؛

ج) فعالیت‌ها را به‌طور منظم و به‌موقع انجام دهد تا مدیریت بتواند به‌سرعت به حوزه‌های مورد نگرانی رسیدگی کند؛

د) نتایج را با بیانیه اشتباهی ریسک و ساختار محدودیت‌های ریسک مقایسه کند و موارد نقض با اهمیت را برجسته کند؛

ه) مسائل با اهمیت که احتمالاً تأثیر منفی جدی بر توانگری مالی، ذخیره، نقدینگی یا وضعیت مالی بیمه‌گر دارند را شناسایی و گزارش کند؛

و) فعالیت‌ها را به‌صورت واضح و مختصر انجام دهد، اما اطلاعات کافی برای تصمیم‌گیری آگاهانه فراهم کند؛

ز) نتایج را در گزارش ORSA بگنجانند (برای جزئیات بیشتر بخش ۹ را ببینید).

۶,۳,۳ پایش ریسک و گزارش‌دهی باید تمامی ریسک‌های با اهمیت را پوشش دهد و عمق و دامنه گزارش‌دهی باید با ماهیت، مقیاس و پیچیدگی عملیات بیمه‌گر و پروفایل ریسک و اشتباهی ریسک آن متناسب باشد.

زیر هر یک از الزامات سرمایه قانونی سقوط کند یا بیمه‌گر به هر دلیلی منحل شود. بر اساس ماهیت، مقیاس و پیچیدگی عملیات، بیمه‌گر باید تحلیل‌هایی انجام دهد تا سناریوهایی را که ممکن است به شکست کسب‌وکار منجر شود، شناسایی کند.

۶,۲,۱۸ استفاده از آزمون استرس معکوس (RST)^۱ می‌تواند یکی از روش‌های انجام تحلیل شکست کسب‌وکار باشد. این روش بر شناسایی اقدامات مدیریت ریسک مناسب متمرکز است. سناریوهای جایگزین می‌توانند شامل وابستگی عملیاتی، اتکای بیش از حد به حمایت مالی شرکت مادر، محدودیت‌های انتقال سرمایه، بیمه اتکایی داخلی یا تسهیلات نقدینگی باشد.

۶,۳ پایش ریسک و گزارش‌دهی

۶,۳,۱ چارچوب ERM باید شامل سیاست‌های مدیریت ریسکی باشد که نتایج فعالیت‌های شناسایی و کمی‌سازی ریسک را به هیئت‌مدیره، کمیته ریسک و مدیریت ارشد گزارش می‌دهند و خطوط گزارش‌دهی شفاف را مشخص می‌کنند.

۶,۳,۲ فعالیت‌های نظارت و گزارش‌دهی باید این امکان را فراهم کند که بیمه‌گر:

الف) منابع و علل ریسک‌ها را شناسایی کند؛

^۱ بسته به ماهیت، اندازه و پیچیدگی بیمه‌گر و ریسک‌هایی که با آن‌ها مواجه است، آزمایش استرس معکوس (RST) می‌تواند از طریق مدل‌سازی کمی، تحلیل کیفی یا رویکرد ترکیبی انجام شود. آزمون استرس ممکن است با نتیجه‌ای مانند شکست کسب‌وکار یا وضعیت مالی که به زیر یک سطح از پیش تعریف شده می‌رسد، آغاز شود و سپس سناریوهای مختلفی که تحت آن‌ها چنین شکست یا وضعیت مالی ممکن است رخ دهد، تحلیل گردد.

^۲ Reverse Stress Testing

چارچوب مدیریت ریسک شرکتی (ERM) در صنعت بیمه

ALM، رسیدگی به هرگونه اقلام خارج از ترانزنامه و آشکال غیرسنستی اتکایی و غیره.

۶,۴,۳ بیمه‌گر باید تمام اقدامات عملی ممکن را انجام دهد تا دارایی‌های خود را ایمن نگه دارد و اطمینان حاصل کند که ارزش دارایی‌هایش کمتر از بدهی‌ها و سطح مناسب توانگری مالی تحت مقررات نباشد.

۶,۴,۴ بر اساس ماهیت، مقیاس و پیچیدگی عملیات، بیمه‌گر باید یک برنامه بازیابی^۱ برای مدیریت شرایط نامطلوب شدید داشته باشد و این برنامه باید در ORSA لحاظ شود. برنامه بازیابی باید به مسائل زیر که مربوط به بیمه‌گر است، تا حدی که قابل اعمال باشد، رسیدگی کند:

(الف) بنگاه‌های مرتبط و تعاملات آن‌ها؛

(ب) شناسایی عملکردها یا خدماتی که برای ادامه فعالیت مهم هستند؛

(ج) چارچوب از پیش تعریف شده کمی و کیفی برای تحریک گزینه‌های بازیابی در مواجهه با مجموعه‌ای از شرایط نامساعد شدید^۲؛

(د) ارزیابی به موقع بودن و اعتبار گزینه‌های بازیابی در هر دو وضعیت استمرار و عدم استمرار فعالیت‌ها^۳؛

۶,۳,۴ برای اطمینان از صحت داده‌های گزارش‌های ریسک، بیمه‌گر باید فرآیندهایی برای اعتبارسنجی، آزمایش، جمع و تطبیق داده‌ها و ارزیابی منظم درجه خطای داده‌ها داشته باشد.

۶,۳,۵ هیئت مدیره یا مدیریت ارشد باید به طور دوره‌ای اطلاعات را از نظر مقدار و کیفیت، و میزان مرتبط و مناسب بودن آن با حاکمیت ریسک، فرآیند مدیریت ریسک و اشتباهی ریسک و فرآیندهای تصمیم‌گیری بررسی کند. انتظار می‌رود که یک بیمه‌گر اقدامات اصلاحی مؤثر و به موقع برای رفع نقص در شیوه‌های گزارش ریسک انجام دهد.

۶,۴ بازبینی و اقدامات مدیریت ریسک

۶,۴,۱ چارچوب مدیریت ریسک شرکتی باید امکان اتخاذ تصمیمات آگاهانه کسب‌وکار و اقدامات مدیریتی مرتبط با ریسک را فراهم کند. شناسایی و کمی‌سازی ریسک‌ها باید اطمینان حاصل کند که اقدامات مدیریتی مناسب و به موقع در صورت لزوم انجام می‌شود.

۶,۴,۲ بیمه‌گر باید سیاست‌های مدیریت ریسک خود را در مورد نگهداشت ریسک، بیمه اتکایی یا استراتژی‌های انتقال ریسک مستندسازی کند، به عنوان مثال استفاده از مشتقات، تنوع یا تخصص،

¹ Recovery Plan

^۲ محرک‌های ممکن بر اساس نقدینگی، شرایط بازار، شرایط کلان اقتصادی و شرایط عملیاتی. چارچوب محرک‌ها باید به‌طور خاص برای انعکاس پروفایل ریسک بیمه‌گر و محیط عملیاتی آن تنظیم شود.

^۳ گزینه‌های معمول بازیابی ممکن است شامل مواردی مانند افزایش سرمایه، فروش واحدهای کسب‌وکار، انتقال کسب‌وکار به حالت تسویه (run-off) یا افزایش سطح کلی اتکایی باشند. گزینه‌های بازیابی ممکن است از منظر سرعت و زمان‌بندی، جنبه‌های عملیاتی اجرای آن‌ها، موانع، ریسک‌ها و آمادگی‌های لازم برای پیاده‌سازی ارزیابی شوند.

چارچوب مدیریت ریسک شرکتی (ERM) در صنعت بیمه

۶,۵,۴ هیئت‌مدیره و مدیریت ارشد بیمه‌گر باید درک روشنی از فعالیتهای بیمه اتکایی انجام‌شده در سطح گروه که مربوط به بیمه‌گر است، داشته باشند. آن‌ها باید تأثیرات احتمالی این فعالیتهای بر توانگری مالی و موقعیت نقدینگی بیمه‌گر را که ممکن است ناشی از شکست این بیمه‌گران اتکایی باشد، در نظر بگیرند.

۶,۵,۵ چارچوب ERM بیمه‌گر باید خطر عدم دسترسی به حمایت گروهی در صورت بروز مشکل در سایر بخش‌های گروه را در نظر گیرد. در چنین شرایطی، ممکن است لازم باشد پایش، تعیین محدودیتهای کمی و کیفی و گزارش رخدادها یا تراکنش‌های مهم درون‌گروهی که تأثیر با اهمیت بر بیمه‌گر دارند، اعمال شود.

۷. نهادهای ساز چارچوب مدیریت ریسک شرکتی - فعالیتهای تجاری

اهداف

یک چارچوب مؤثر ERM باید شامل سیاست‌های مدیریت ریسک صریحی باشد که رویکرد مدیریت ریسک در ارتباط با ریسک‌های مهم را تعیین کند. این سیاست‌ها باید متناسب با استراتژی کسب‌وکار بیمه‌گر، بیانیه اشتباهی ریسک، مدیریت سرمایه و ORSA باشند.

سیاست‌های مدیریت ریسک باید متناسب با ماهیت، مقیاس و پیچیدگی عملیات کسب‌وکار باشند.

۷,۱ هیئت‌مدیره باید اطمینان حاصل کند که چارچوب ERM در فعالیتهای تجاری بیمه‌گر

(ه) تدابیر برای بازگرداندن وضعیت مالی و قابلیت بقا، مانند بازسازی سرمایه و حفظ سرمایه که ممکن است معاملات درون‌گروهی را در نظر بگیرد؛

(و) راهبردها برای ارتباط با ذینفعان؛

(ز) بررسی دوره‌ای برنامه بازیابی و گزینه‌ها.

۶,۴,۵ اقدامات مدیریتی شناسایی‌شده در ERM باید عینی، واقع‌بینانه، قابل دستیابی، کافی و قانونی باشند. باید یک فرآیند تأیید مناسب برای اقدامات مدیریتی در سطح هیئت‌مدیره یا سطح مدیریت ارشد، در صورت لزوم، وجود داشته باشد.

۶,۵ الزامات در فرآیندهای ERM در خصوص ریسک گروهی

۶,۵,۱ چارچوب ERM بیمه‌گری که بخشی از یک گروه است، باید حداقل الزامات زیر را برای مدیریت ریسک گروهی برآورده کند.

۶,۵,۲ هیئت‌مدیره و مدیریت ارشد بیمه‌گر باید سیاست‌های مدیریت ریسک مرتبط با ریسک گروهی را تنظیم کنند.

۶,۵,۳ چارچوب ERM بیمه‌گر باید به هیئت‌مدیره و مدیریت ارشد امکان دهد که ریسک‌های مرتبط با تراکنش‌های درون‌گروهی و همچنین روابط و وابستگی‌های میان نهادهای گروهی را که تأثیر با اهمیت بر بیمه‌گر دارند، درک کنند.

چارچوب مدیریت ریسک شرکتی (ERM) در صنعت بیمه

ERM خود را مطابق با شرایط خاص خود طراحی کنند.

سیاست‌های مدیریت ریسک در جایی که ریسک به‌طور فعال پذیرفته یا منتقل می‌شود

۷,۴ بیمه‌گری

۷,۴,۱ چارچوب ERM باید شامل یک سیاست مدیریت ریسک محتاطانه در زمینه پذیرش ریسک (یا سیاست پذیرش ریسک) باشد، به‌گونه‌ای که به‌طور شفاف ماهیت، نقش و گستره فعالیت‌های پذیرش ریسک را مشخص کند.^۲

۷,۴,۲ سیاست بیمه‌گری باید رویکردها و کنترل‌هایی را که بیمه‌گر برای موارد زیر اعمال می‌کند، مورد توجه قرار دهد:

الف) ماهیت و میزان ریسکی که بیمه‌گر تحت پوشش قرار می‌دهد و ارتباط آن با بیانیه اشتباهی ریسک؛
ب) شناسایی ریسک‌های بیمه‌گری، از جمله ریسک‌های نوظهور؛

ج) کمی‌سازی ریسک‌های بیمه‌گری برای لحاظ کردن آن در محاسبه الزامات سرمایه قانونی و سرمایه هدف؛

د) پایش و گزارش‌دهی ریسک‌های بیمه‌گری؛

نهادینه شده است.^۱ این باید شامل توسعه و حفظ سیاست‌های مدیریت ریسک در حوزه‌های کسب‌وکار باشد که در آن‌ها ریسک به‌صورت فعال پذیرفته یا منتقل می‌شود. این حوزه‌ها می‌تواند شامل موارد زیر باشد:

- بیمه‌گری (بخش ۷,۴)؛
- مدیریت دارایی-بدهی (بخش ۷,۵)؛
- سرمایه‌گذاری (بخش ۷,۶)؛
- بیمه اتکایی و انتقال ریسک (بخش ۷,۷)؛
- نقدینگی (بخش ۷,۸).

۷,۲ به عنوان بخشی از چارچوب ERM در فعالیت‌های تجاری خود، بیمه‌گر باید سیاست‌های مدیریت ریسک دیگری را از جمله در موارد مرتبط و با اهمیت توسعه داده و حفظ کند:

- سیاست اکچوئری (بخش ۷,۹)؛
- سیاست ریسک رفتاری (بخش ۷,۱۰)؛
- سیاست ریسک سایبری (بخش ۷,۱۱)؛
- سیاست مدیریت خسارت (بخش ۷,۱۲)؛
- سیاست کنترل داخلی (بخش ۷,۱۳)؛
- سیاست کیفیت داده‌ها (بخش ۷,۱۴).

۷,۳ سیاست‌های مدیریت ریسک ذکر شده در بندهای ۷,۱ و ۷,۲ و راهنمایی‌های مربوطه در بندهای ۷,۴ تا ۷,۱۴ جامع و اجباری نیستند. بیمه‌گران مجاز این انعطاف را دارند که چارچوب

^۱ در مورد چرخه عمر محصول، این موضوع شامل فعالیت‌ها و سیاست‌های متعدد خواهد بود.

^۲ فعالیت‌های پذیرش ریسک ممکن است شامل قیمت‌گذاری، تسویه خسارت‌ها و کنترل هزینه‌ها (در صورت لزوم و مرتبط بودن با هزینه‌های فعالیت‌های پذیرش ریسک) باشند.

چارچوب مدیریت ریسک شرکتی (ERM) در صنعت بیمه

ه) کاهش و کنترل ریسک‌های بیمه‌گری؛

و) انتقال ریسک‌های بیمه‌گری و ارتباط آن با سیاست بیمه اتکایی و انتقال ریسک و همراه با ریسک نکول طرف تجاری؛

ز) بازبینی منظم فعالیت‌های بیمه‌گری و سیاست بیمه‌گری.

۷,۴,۳ سیاست بیمه‌گری باید اطمینان حاصل کند که هر زمان که یک تغییر اساسی پیش‌بینی شده در ریسک‌های پذیرفته شده توسط بیمه‌گر وجود دارد، تأثیر بر سرمایه الزامی قانونی و سرمایه هدف در نظر گرفته شود.

۷,۴,۴ بیمه‌گر باید سیاست بیمه‌گری محتاطانه‌ای اتخاذ کند و نباید هیچ ریسکی را فراتر از توان مالی یا تخصص بیمه‌ای خود صادر کند. در صورت لزوم، باید به منظور ارزیابی ریسک در فرآیند بیمه‌گری، به دنبال ارزیابی یا مشاوره حرفه‌ای مستقل بود.

۷,۵ مدیریت دارایی-بدهی (ALM)

۷,۵,۱ چارچوب ERM باید شامل سیاست مدیریت ریسک در زمینه مدیریت دارایی-بدهی باشد، به گونه‌ای که ماهیت، نقش و گستره فعالیت‌های ALM و ارتباط آن‌ها با توسعه محصول، عملکردهای قیمت‌گذاری و مدیریت سرمایه‌گذاری را به وضوح مشخص کند.

۷,۵,۲ سیاست ALM باید به رویکردها و کنترل‌هایی که بیمه‌گر در موارد زیر دارد، بپردازد:

الف) اعمال بیانیه اشتباهی ریسک و ساختار محدودیت‌های ریسک در ارزیابی ظرفیت و تمایل بیمه‌گر به پذیرش ریسک‌های ALM؛
ب) شناسایی ریسک‌های ALM با در نظر گرفتن در معرض ریسک‌های خارج از ترازنامه و ریسک‌های احتمالی مرتبط؛ محدودیت‌های قانونی مرتبط با دارایی‌ها یا بدهی‌ها؛ و وابستگی‌های متقابل با سایر ریسک‌ها از جمله ریسک‌های فرامرزی، قانونی و سایر ریسک‌های غیرقابل کمی‌سازی.

ج) کمی‌سازی ریسک‌های ALM تحت مجموعه‌ای از سناریوهای قابل قبول و نامطلوب؛

د) مدیریت ریسک‌های ALM، از جمله:

- چگونگی تعامل استراتژی‌های سرمایه‌گذاری و بدهی با در نظر گرفتن ارتباط میان دارایی‌های مالی و ذخایر فنی؛

- چگونگی تأمین جریان‌های نقدی خروجی تعهدات از طریق جریان‌های نقدی ورودی تحت شرایط مختلف اقتصادی؛

- چگونگی اعمال استراتژی‌های ALM به بلوک‌های مختلف یا همگن از دارایی‌ها و بدهی‌ها؛

- چگونگی در نظر گرفتن استراتژی‌های ALM در ارتباط با الزامات سرمایه قانونی و سرمایه هدف؛

چارچوب مدیریت ریسک شرکتی (ERM) در صنعت بیمه

ج) شایستگی کارکنان و سرمایه‌گذاران خارجی و درک کامل اهداف بیمه‌گر توسط آنها و پایبندی به سیاست‌های سرمایه‌گذاری؛

د) مدیریت کافی ریسک‌های نکول طرف تجاری، اسپرد اعتباری و ریسک‌های تمرکز، شامل در معرض ریسک‌های با طرف‌های تجاری مرتبط؛

ه) ثبت و نگهداری امن دارایی‌ها و فعالیت‌های سرمایه‌گذاری؛

و) شناسایی و مدیریت زیان‌های سرمایه‌گذاری به‌صورت به‌موقع و ذخیره‌گیری برای آنها؛

ز) روشی که در آن استراتژی‌های سرمایه‌گذاری و تخصیص در سرمایه الزامی قانونی و سرمایه هدف لحاظ می‌شود؛

ح) نظارت دقیق بر هر گونه تعاملات ابزارهای سرمایه گذاری مانند اوراق مشتقه؛

ط) به حداقل رساندن ریسک‌های قانونی و اساسی؛
ی) بازبینی منظم عملکرد، استراتژی و سیاست سرمایه‌گذاری.

۷,۶,۳ هیئت‌مدیره مسئولیت اصلی تدوین و اجرای سیاست سرمایه‌گذاری را بر عهده دارد. به‌ویژه، باید اطمینان حاصل شود که هرگونه استراتژی سرمایه‌گذاری پیچیده و استفاده از ابزارهای مالی پیچیده، متناسب با نیازهای کسب‌وکار هستند.

۷,۶,۴ وجوه بیمه‌گذاران باید به‌طور محتاطانه مدیریت شوند. در صورت لزوم و بدون محدودیت،

• چگونگی مدیریت دیرش^۱، ارز، نرخ بهره و دیگر ناسازگاری‌ها به‌ویژه برای تعهدات بیمه‌ای با دیرش طولانی، که بیمه‌گر را در معرض ریسک سرمایه‌گذاری مجدد قرار می‌دهد؛

• چگونگی تطبیق ضمانت‌ها و اختیارات معامله تبعی در داخل بیمه‌نامه؛

ه) نظارت و گزارش‌دهی ریسک‌های ALM؛

و) بازبینی منظم فعالیت‌ها و سیاست ALM.

۷,۶ سرمایه‌گذاری

۷,۶,۱ چارچوب ERM باید شامل سیاست مدیریت ریسک در زمینه سرمایه‌گذاری باشد که مشخص می‌کند ماهیت، نقش و گستره فعالیت‌های سرمایه‌گذاری چگونه است.

۷,۶,۲ سیاست سرمایه‌گذاری باید کنترل‌های مناسب برای موارد زیر را مشخص کند:

الف) ارزیابی ظرفیت بیمه‌گر برای پذیرش ریسک سرمایه‌گذاری، که باید با بیانیه اشتباهات ریسک و ساختار محدودیت‌های ریسک، نوع کسب‌وکار، سرمایه و نقدینگی مورد نیاز سازگار باشد؛

ب) شناسایی ریسک‌های ناشی از فعالیت‌های سرمایه‌گذاری، به‌ویژه برای دارایی‌هایی که شفافیت کمتری دارند یا تحت نظارت یا مقررات کمتری قرار دارند؛

¹ Duration

چارچوب مدیریت ریسک شرکتی (ERM) در صنعت بیمه

ج) استفاده مناسب از هرگونه اشکال غیرسنتی بیمه‌گری یا انتقال ریسک به بازارهای سرمایه یا نهادهای هدف خاص و استفاده از مشتقات؛

د) ارزیابی بیمه اتکایی فرامرزی یا انتقال ریسک؛

ه) چگونه استراتژی‌های اتکایی و انتقال ریسک در الزامات سرمایه قانونی بیمه‌گر و سرمایه هدف لحاظ می‌شوند؛

و) ارزیابی اثربخشی ترتیبات اتکایی یا انتقال ریسک تحت شرایط مالی نامساعد؛

ز) پایش و گزارش‌دهی ریسک‌های اتکایی یا انتقال ریسک؛

ح) بازبینی منظم سیاست اتکایی و انتقال ریسک.

۷,۸ نقدینگی

۷,۸,۱ چارچوب ERM باید شامل سیاست مدیریت ریسک نقدینگی (یا سیاست نقدینگی) باشد تا اطمینان حاصل شود که کفایت نقدینگی در طول زمان و تحت سناریوهای استرس قابل قبول حفظ می‌شود.

۷,۸,۲ ریسک نقدینگی شامل تعامل میان دارایی‌ها و بدهی‌ها است. ریسک نقدینگی عدم قطعیتی است که ناشی از عملیات کسب‌وکار، سرمایه‌گذاری، ترتیبات بیمه اتکایی یا فعالیت‌های مالی است و

باید رویه‌هایی وجود داشته باشد که مسائل زیر را پوشش دهد:

(الف) مدیریت محتاطانه وجوه برای کسب‌وکار مجاز تحت مقررات یا دستورالعمل‌های دیگر؛
(ب) نگهداری مجموعه‌ای جداگانه از دفاتر و حساب‌ها برای وجوه بیمه‌گذاران.

۷,۷ بیمه اتکایی و انتقال ریسک

۷,۷,۱ چارچوب ERM باید شامل سیاست مدیریت ریسک در زمینه بیمه اتکایی و انتقال ریسک باشد (یا سیاست اتکایی و انتقال ریسک)، تا اطمینان حاصل شود که ترتیبات بیمه اتکایی برای ریسک‌های بیمه‌گری متناسب با پروفایل ریسک، استراتژی کسب‌وکار و اشتباهات ریسک بیمه‌گر است.

۷,۷,۲ بیمه اتکایی و سیاست انتقال ریسک باید رویکردها و کنترل‌هایی را که بیمه‌گر برای موارد زیر اعمال می‌کند مورد توجه قرار دهد:

(الف) کفایت و تناسب ترتیبات بیمه اتکایی برای ریسک‌های پذیرفته‌شده و تأثیر آن‌ها بر الزامات سرمایه و مدیریت نقدینگی؛

(ب) اعتبارسنجی و امنیت بیمه‌گران و بیمه‌گران اتکایی مشارکت‌کننده، شامل باز یافت‌های بیمه‌گری و ترتیبات اتکایی درون‌گروهی، و بازبینی دوره‌ای قابلیت وصول مبالغ بدهی از آن‌ها؛

چارچوب مدیریت ریسک شرکتی (ERM) در صنعت بیمه

و قیمت‌گذاری، کفایت سرمایه، اتکایی و تطابق با الزامات قانونی و نظارتی مرتبط باشد.

۷,۹,۲ سیاست اکچوئری باید شامل رویکردها و کنترل‌هایی باشد که بیمه‌گر در موارد زیر به کار می‌برد:

الف) روش‌ها، مدل‌ها و فرضیاتی که در محاسبات موقعیت کفایت سرمایه، الزامات سرمایه قانونی، ذخایر فنی، حق بیمه و قیمت‌گذاری استفاده می‌شوند؛

ب) ارزیابی کفایت سرمایه و آزمون استرس تحت سناریوهای مختلف و تأثیر آن‌ها بر دارایی‌ها، بدهی‌ها و سطح سرمایه فعلی و آینده؛

ج) توسعه، قیمت‌گذاری و ارزیابی کفایت ترتیبات بیمه اتکایی؛

د) توزیع سود یا پرداخت مشارکت در منافع برای بیمه‌های مشارکتی و تعیین نرخ‌های سود برای بیمه‌های عمر جامع یا سایر مزایای احتیاطی (یا تضمین نشده)؛

ه) مدل‌سازی ریسک در چارچوب ORSA؛

و) تعیین آستانه‌های معناداری یا محدودیت‌های ریسک برای تسهیل نظارت و گزارش‌دهی ریسک‌های مرتبط با امور اکچوئری؛

ممکن است بر توانایی بیمه‌گر برای پرداخت تعهدات خود در شرایط عادی یا بحرانی تأثیر بگذارد.^۱

۷,۸,۳ سیاست نقدینگی باید رویکردها و کنترل‌هایی را که بیمه‌گر برای موارد زیر در مورد مشخصات نقدینگی در نظر دارد، مورد توجه قرار دهد:

الف) شناسایی منابع نقدینگی با ارزیابی قابلیت اطمینان و تبدیل‌پذیری آنها و نیازهای نقدینگی در افق‌های زمانی مختلف و تحت سناریوهای استرس فعلی و قابل قبول؛

ب) تعیین اهداف کمی برای ریسک نقدینگی؛

ج) پایش و گزارش‌دهی ریسک نقدینگی؛

د) بازبینی منظم سیاست‌ها و برنامه‌ریزی‌های مدیریت نقدینگی.^۲

سایر سیاست‌های مدیریت ریسک

۷,۹ اکچوئری

۷,۹,۱ چارچوب ERM باید شامل یک سیاست مدیریت ریسک در مسائل اکچوئری (یا سیاست اکچوئری) باشد، به‌گونه‌ای که اطمینان حاصل شود داده‌ها، روش‌شناسی‌ها و مدل‌ها و فرضیات پایه‌ای مورد استفاده مناسب هستند.^۳ به‌عنوان راهنما، یک مقام اکچوئری باید قادر به ارزیابی و ارائه مشاوره در مورد مسائلی مانند ذخایر فنی، فعالیت‌های حق‌بیمه

^۱ به‌عنوان مثال، فسخ بیمه‌نامه توسط بیمه‌گذار می‌تواند بیمه‌گر را در معرض سطح قابل توجهی از ریسک نقدینگی قرار دهد.

^۲ فرایندهای مدیریت ریسک نقدینگی ممکن است شامل آزمون استرس نقدینگی، نگهداری پرتفویی از دارایی‌های نقدی با کیفیت بالا و بدون بار مالی (سپر نقدینگی) در مکان‌های مناسب، استراتژی‌هایی برای مقابله با کمبود نقدینگی و گزارش‌گیری از ریسک نقدینگی، در صورت لزوم، باشند.

^۳ این محدودیتی برای انجام وظیفه یا اکچوئری توسط چندین بخش یا دپارتمان در داخل یک بیمه‌گر ایجاد نمی‌کند.

^۴ ریسک‌های مرتبط با امور اکچوئری شامل ریسک‌هایی است که توسط وظایف اکچوئر طبق چارچوب ERM و ORSA ارزیابی و نظارت می‌شود.

چارچوب مدیریت ریسک شرکتی (ERM) در صنعت بیمه

۷,۱۰ ریسک رفتاری

۷,۱۰,۱ چارچوب ERM باید شامل یک سیاست مدیریت ریسک در خصوص ریسک‌های رفتاری (یا سیاست ریسک‌های رفتاری) باشد که اطمینان حاصل کند با مشتریان به‌طور عادلانه و منصفانه رفتار می‌شود^۱. منابع ریسک‌های رفتاری به طور ذاتی در ماهیت کسب‌وکار بیمه و ارائه خدمات وجود دارد. بیمه‌گر مسئولیت دارد که در طول تمامی مراحل چرخه عمر بیمه، کسب‌وکار خود را به‌طور صحیح و اخلاقی اداره کند و این رفتار صحیح را به فعالیت‌ها یا وظایفی که به‌صورت برون‌سپاری انجام می‌دهند، گسترش دهد.

۷,۱۰,۲ سیاست ریسک رفتاری باید منعکس‌کننده فرآیندها و رویه‌هایی برای شناسایی، نظارت، مدیریت یا کاهش ریسک رفتاری در ارائه محصولات و خدمات بیمه‌ای به بیمه‌گذاران و مشتریان باشد.

۷,۱۰,۳ شناسایی ریسک رفتاری ممکن است نسبتاً کیفی باشد. سیاست ریسک رفتاری باید رویکردها و کنترل‌هایی را که بیمه‌گر برای مسائل زیر در نظر گرفته است، پوشش دهد:

الف) برخورد با بیمه‌گذاران بالقوه و موجود با دقت و مهارت لازم؛

ب) احترام به انتظارات منطقی بیمه‌گذاران، مانند بازبینی نرخ‌های حق بیمه و مزایای احتیاطی؛

ز) بازبینی منظم ترتیبات مدیریت ریسک مرتبط با اکچوئری.

۷,۹,۳ روش‌شناسی‌ها، مدل‌ها و فرضیات باید حجم کسب‌وکار، بازخرید واقعی بیمه‌نامه و تجربه خسارت‌های بیمه‌گر، تجربه صنعت، انواع محصولات بیمه‌ای و روند تخفیف دادگاه‌ها یا سایر ملاحظات قابل اعمال را در نظر بگیرند. از این‌رو، برای بیمه‌گر ضروری است پایگاه داده‌ای ایجاد کند که شامل داده‌های تاریخی خسارات باشد؛ و یک سیستم بیمه‌ای که مسئول تعیین تعهدات کسب‌وکار بیمه‌ای باشد و در صورت لزوم اطمینان حاصل کند که رابطه‌ای محتاطانه و رضایت‌بخش بین ماهیت و مدت زمان دارایی‌ها و ماهیت و مدت زمان تعهدات/بدهی‌های آن وجود دارد.

۷,۹,۴ فرضیات مرتبط با ذخایر باید به‌صورت دوره‌ای بازبینی شوند تا تغییرات در ترکیب پرتفوی کسب‌وکار، تحولات بازار و قوانین به‌درستی لحاظ شوند.

۷,۹,۵ بیمه‌گری که فعالیت‌های بیمه گرامت کارکنان و یا بیمه اتومبیل را انجام می‌دهد نیز ملزم به رعایت دستورالعمل بررسی اکچوئری تعهدات بیمه در رابطه با کسب‌وکار گرامت کارکنان و بیمه اتومبیل است و ترتیبی می‌دهد که ذخایر آن دسته از کسب‌وکار مورد بازبینی اکچوئری قرار گیرد.

^۱ بیمه‌گر ملزم به رعایت دستورالعمل‌ها و قوانین مرتبط صادر شده توسط نهاد ناظر و کدهای رفتاری و کدهای عملکردی صادر شده توسط نهادهای صنعتی، در صورت مرتبط بودن می‌باشد.

چارچوب مدیریت ریسک شرکتی (ERM) در صنعت بیمه

۷,۱۱,۲ سیاست ریسک سایبری باید رویکردها و کنترل‌هایی را که بیمه‌گر برای مسائل زیر در نظر گرفته است، پوشش دهد:

(الف) حفاظت از داده‌های شخصی بیمه‌گذاران و داده‌های دیجیتال یا الکترونیکی مرتبط با کسب‌وکار برای اطمینان از تداوم عملیات؛

(ب) شناسایی، پیشگیری، بازرسی و کاهش تهدیدات امنیت سایبری؛

(ج) شناسایی تهدیدات امنیت سایبری ناشی از ابزارها و پلتفرم‌های فناوری مانند سیستم‌های کامپیوتری، برنامه‌های کاربردی تلفن همراه، اینترنت و شبکه‌های مخابراتی؛

(د) آزمایش‌های دوره‌ای بر روی استحکام اقدامات کاهش ریسک برای مقابله با تهدیدات امنیت سایبری به‌طور به‌موقع و مؤثر؛

(ه) نظارت و گزارش‌دهی تهدیدات سایبری و اطلاع‌رسانی به مراجع مربوطه در صورت لزوم؛

(و) بازبینی و ارزیابی منظم سیاست‌ها و رویه‌های امنیت سایبری.

۷,۱۱,۳ بیمه‌گر باید سیاست‌ها و رویه‌های مرتبط با امنیت سایبری را به کارکنان و کاربران سیستم‌های مرتبط آموزش دهد.

۷,۱۲ مدیریت خسارت

۷,۱۲,۱ چارچوب ERM باید شامل سیاست مدیریت ریسک در زمینه مدیریت خسارت (یا سیاست مدیریت خسارت) باشد تا اطمینان حاصل شود

(ج) ارائه اطلاعات کافی به بیمه‌گذاران برای اتخاذ تصمیمات آگاهانه درباره قراردادهای بیمه؛

(د) طراحی، توسعه، بازاریابی و توزیع محصولات بیمه‌ای به‌گونه‌ای که مطابق با انتظارات بازار هدف باشد؛

(ه) برقراری ارتباط به‌موقع با مشتریان درباره اطلاعات بیمه‌نامه و مشاوره صحیح؛

(و) حفظ کیفیت در ارائه خدمات بیمه‌ای، از جمله مدیریت خسارت و رسیدگی به شکایات؛

(ز) حل تعارضات منافع با حمایت از مکانیزم‌های حکمرانی و کنترل مناسب؛

(ح) ایجاد شاخص‌هایی برای امکان‌سنجی و گزارش‌دهی ریسک رفتاری؛

(ط) بازبینی منظم سیاست مدیریت ریسک رفتاری.

۷,۱۰,۴ فرآیندهای مرتبط با رفتار منصفانه با مشتریان باید به‌طور مؤثر نظارت و ارزیابی شوند و نواقص شناسایی شده باید به‌درستی رفع شوند.

۷,۱۱ ریسک سایبری

۷,۱۱,۱ چارچوب ERM باید شامل سیاست مدیریت ریسک سایبری (سیاست ریسک سایبری) باشد که متناسب با مقیاس و پیچیدگی کسب‌وکار تنظیم شده و شامل شناسایی، پیشگیری، کشف و کاهش تهدیدات سایبری باشد.

چارچوب مدیریت ریسک شرکتی (ERM) در صنعت بیمه

ب) ادغام کنترل‌های داخلی مناسب مرتبط با فعالیت‌های کلیدی، عملکردهای حیاتی فناوری اطلاعات (IT)، دسترسی کارکنان و اشخاص ثالث مرتبط به زیرساخت‌های حیاتی فناوری اطلاعات، و تعهدات قانونی و نظارتی مهم بیمه‌گر؛

ج) گنجاندن رویه‌هایی برای شناسایی تراکنش‌های مشکوک بالقوه^۲؛

د) فرآیندهای اطلاعاتی برای جمع‌آوری داده‌های مالی، عملیاتی و انطباقی داخلی و اطلاعات بازار خارجی که برای تصمیم‌گیری ضروری هستند؛

ه) رویکرد و فراوانی پایش و گزارش ریسک و رویدادهای کنترل داخلی؛

و) بازبینی منظم کنترل‌ها و سیستم‌ها برای ارزیابی کافی بودن و تطبیق آن‌ها با تغییرات داخلی و خارجی.

۷،۱۳،۳ ارتباطات و آموزش کافی باید وجود داشته باشد تا اطمینان حاصل شود همه کارکنان به طور کامل کنترل‌های داخلی و وظایف و مسئولیت‌های مربوطه خود و همچنین خطوط گزارش را درک کرده و به آنها پایبند هستند.

۷،۱۳،۴ جداسازی وظایف حیاتی، بررسی اسناد توسط افراد مختلف، کنترل دوگانه دارایی‌ها و الزام امضاهای چندگانه برای اسناد خاص و غیره، انواع کنترل‌هایی هستند که بیمه‌گر باید برای اطمینان از

هرگونه خسارتی که گزارش می‌شود، به سرعت ثبت شده و ذخایر مناسب برای آن تخصیص داده می‌شود.

۷،۱۳،۲ میزان خسارت‌های برآوردی و واقعی باید به صورت دوره‌ای مقایسه شوند تا اطمینان حاصل شود ذخایر کافی برای خسارت‌های معوق تخصیص داده شده است. باید رویه‌های مشخصی برای اطلاع‌رسانی سریع به هیئت‌مدیره و مدیریت ارشد درباره خسارت‌های بزرگ یا تقلبی، به‌ویژه آن‌هایی که احتمال دارد تأثیر با اهمیت بر سرمایه الزامی بیمه‌گر و وضعیت سرمایه هدف داشته باشند، وجود داشته باشد.

۷،۱۳ کنترل‌های داخلی

۷،۱۳،۱ چارچوب ERM باید شامل سیاست کنترل‌های داخلی، سیستم‌ها و عملکردها (یا سیاست کنترل داخلی)^۱ باشد که متناسب با اهداف، استراتژی‌ها، پروفایل ریسک، و الزامات قانونی و مقرراتی بیمه‌گر باشد و قابلیت تطبیق با تغییرات داخلی و خارجی را داشته باشد.

۷،۱۳،۲ کنترل‌های داخلی سیستم‌ها و عملکردها باید شامل موارد زیر باشند:

الف) جداسازی مناسب وظایف و پیشگیری از تعارض منافع؛

^۱کنترل‌ها، سیستم‌ها و عملکردها در اینجا شامل استراتژی‌ها، سیاست‌ها، فرآیندها و کنترل‌های موجود است. این امر انجام وظایف مربوط به کنترل‌های داخلی توسط چندین بخش یا دپارتمان در داخل یک بیمه‌گر را محدود نمی‌کند.

^۲این امر محدود به بیمه‌گرانی که کسب‌وکار بلندمدت انجام می‌دهند نیست، بلکه این بیمه‌گران نیز ملزم به رعایت "مقررات مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم" برای پیشگیری و شناسایی هرگونه فعالیت مشکوک پولشویی هستند.

چارچوب مدیریت ریسک شرکتی (ERM) در صنعت بیمه

ه) بازبینی و بهبود مستمر سیستم‌ها و سیاست‌های مرتبط با کیفیت داده‌ها.

۷,۱۴,۳ بیمه‌گر مجاز باید برنامه‌ها و اقدامات مناسبی برای رفع کاستی‌های قابلیت جمع‌آوری داده‌های ریسک و بهبود کیفیت ضعیف داده‌ها در اسرع وقت داشته باشد.

۸. بررسی چارچوب ERM

اهداف

چارچوب ERM و ORSA باید به تغییرات در محیط ریسک و پروفایل ریسک واکنش نشان دهند تا امکان بهبود مستمر در کارآمدی مدیریت ریسک فراهم شود.

چارچوب ERM باید مورد بازبینی قرار گیرد تا اطمینان حاصل شود که همچنان برای اهداف مورد نظر مناسب است و نتایج بازبینی باید در گزارش ORSA گنجانده شود.

۸,۱ تغییرات در محیط یا پروفایل ریسک ممکن است ناشی از موارد زیر باشد:

- معاملات مهم؛
- رویدادهای داخلی یا خارجی؛
- تغییر انتظارات بیمه‌گذاران و سهامداران؛
- ریسک‌های جدید و نوظهور، و غیره.

برقراری کنترل و تعادل مناسب، همراه با خطوط گزارش‌دهی واضح و مشخص، اجرای آنها را مد نظر قرار دهد.

۷,۱۴ کیفیت داده‌ها

۷,۱۴,۱ چارچوب ERM باید شامل سیاست مدیریت ریسک در زمینه کیفیت داده‌ها (یا سیاست کیفیت داده)، در صورت لزوم، باشد تا اطمینان حاصل شود داده‌های داخلی و خارجی به‌روز، دقیق و کامل هستند و از بیمه‌گر در برابر زیان‌های ناشی از فرآیندهای داخلی ناکارآمد، خطاهای انسانی، سیستم‌ها یا رویدادهای خارجی که بر کیفیت داده‌ها تأثیر می‌گذارد، محافظت می‌کند.

۷,۱۴,۲ سیاست کیفیت داده‌ها باید رویکردها و کنترل‌هایی را که بیمه‌گر برای مسائل زیر در نظر گرفته است، پوشش دهد:

الف) استفاده از داده‌های کافی، قابل اعتماد و مرتبط برای فرآیندهای کلیدی مانند بیمه‌گری، قیمت‌گذاری، ذخیره‌گیری و بیمه اتکایی؛

ب) حفاظت در برابر رویدادهای ریسک عملیاتی مانند سرقت داده، افشای اطلاعات حساس یا اختلال در کسب‌وکار به دلیل خرابی داده‌ها؛

ج) دقت و قابلیت اطمینان در تجمیع داده‌ها؛

د) رویکرد و فراوانی پایش و گزارش‌دهی کاستی‌های کیفیت داده‌ها؛

^۱ این باید به‌ویژه شامل تعریف، جمع‌آوری و پردازش داده‌های ریسک مطابق با الزامات گزارش‌دهی ریسک باشد تا بیمه‌گر بتواند عملکرد خود را در مقایسه با اشتباهات ریسک خود اندازه‌گیری کند.

چارچوب مدیریت ریسک شرکتی (ERM) در صنعت بیمه

SST، عملکرد روش‌ها یا مدل‌های استفاده‌شده، و معقول بودن نتایج باشد.

۸,۴,۲ اقدامات اصلاحی باید در صورت شناسایی نقص‌های قابل توجه یا در صورت عدم لحاظ SSTها در فرآیند تصمیم‌گیری کلی کسب‌وکار انجام شود.

۹. خود ارزیابی ریسک و توانگری مالی (ORSA)

اهداف

به‌عنوان بخشی از چرخه منظم ارزیابی ریسک، بیمه‌گر باید به‌طور منظم ORSA را انجام دهد تا پروفایل ریسک خود، کفایت مدیریت ریسک خود و همچنین موقعیت‌های نقدینگی و توانگری مالی فعلی و احتمالی خود را ارزیابی کند.

ORSA باید به یک بیمه‌گر مجاز این امکان را بدهد تا:

(الف) منابع مالی کلی مورد نیاز برای مدیریت کسب‌وکار خود را با توجه به اشتباهات ریسک و برنامه‌های کسب‌وکار خود تعیین کند؛

(ب) کیفیت و کفایت منابع سرمایه‌ای را برای برآورده کردن الزامات سرمایه قانونی و هرگونه نیاز اضافی به سرمایه، از جمله تجدید سرمایه‌گذاری، ارزیابی کند؛

۸,۲ بسته به ماهیت، مقیاس، و پیچیدگی یک بیمه‌گر، اثربخشی چارچوب ERM و ORSA باید به صورت منظم بررسی شود تا اطمینان حاصل شود که چارچوب ERM همچنان برای هدف مناسب باقی مانده است. باید یک حلقه بازخورد وجود داشته باشد تا اقدامات اصلاحی و بهبودی لازم و به‌موقع در چارچوب ERM و ORSA انجام شود.

۸,۲,۱ اثربخشی ORSA باید از طریق بررسی مستقل توسط فرد یا افرادی با تجربه مناسب^۱ که مستقیماً به هیئت مدیره گزارش می‌دهند یا خود عضو هیئت مدیره هستند، به طور منظم اعتبارسنجی شود.

۸,۳ گزارش‌دهی ریسک باید به طور منظم بازبینی شود تا اطمینان حاصل شود از نظر دامنه و کیفیت اطلاعات، همچنان مرتبط و مناسب برای فرآیندهای حکمرانی و تصمیم‌گیری ریسک است.

۸,۴ به طور خاص، SST باید در مواجهه با ریسک‌های جدید، درک بهتر از مواجهه با ریسک‌های کسب‌وکار، روش‌ها یا مدل‌های جدید، و منابع داده به‌روزرسانی شده، به‌روزرسانی شوند.

۸,۴,۱ اعتبارسنجی SSTها باید به صورت مکرر و در بازه‌های زمانی معقول انجام شود. این اعتبارسنجی ممکن است، در صورت لزوم، شامل مفروضات زیربنایی SSTها، کافی بودن شدت آزمایش‌ها، استحکام داده‌های به‌کار گرفته‌شده در محاسبات

^۱ بررسی مستقل می‌تواند توسط یک نهاد داخلی یا خارجی انجام شود، مشروط بر اینکه بررسی‌کننده مستقل باشد و مسئول یا درگیر بخش مورد بازبینی از چارچوب ERM نباشد.

چارچوب مدیریت ریسک شرکتی (ERM) در صنعت بیمه

الزامات حداقلی گزارش ORSA

۹,۴ گزارش ORSA باید مسائل زیر را به صورت مختصر پوشش دهد:

(الف) تمامی فعالیت‌های مهم در چرخه ارزیابی ریسک منظم (برای جزئیات به بخش‌های ۵، ۶ و ۷ مراجعه کنید) که شامل تجزیه و تحلیل عوامل اصلی تغییرات در وضعیت کفایت سرمایه و مالی، خلاصه‌ای از روش‌ها، مدل‌ها و فرضیات برای تعیین الزامات سرمایه قانونی و سرمایه هدف باشد؛

(ب) بررسی اثربخشی چارچوب ERM (برای جزئیات به بخش ۸ مراجعه کنید).

۹,۵ ORSA که توسط شرکت بیمه انجام می‌شود، باید متناسب با ماهیت، مقیاس و پیچیدگی ریسک‌های آن باشد. این گزارش باید شامل، اما نه محدود به، موارد زیر باشد:

(الف) بیانیه اشتباهات ریسک؛

(ب) توضیحات در مورد چارچوب ERM و تغییرات کلیدی سالانه؛

(ج) ارزیابی اثربخشی چارچوب ERM؛

(د) تجزیه و تحلیلی که براساس استراتژی کسب و کار و به استشهاد رشد یا تغییرات قابل توجه یا غیرعادی در حجم کسب و کار، خطوط جدید کسب و کار یا عملیات انجام می‌شود؛

(ج) با یک افق زمانی منطبق با برنامه‌ریزی کسب و کار، آینده‌نگر بوده و در شرایط عادی و بحرانی نیز قابلیت بقا را حفظ کند.

۹,۱ تمامی شرکت‌های بیمه که مشمول این راهنما هستند، موظفند ORSA را انجام دهند. ناظر بیمه‌انتظار دارد نتایج اصلی ORSA به صورت یک گزارش ارائه شود که الزامات حداقلی مطرح شده در بندهای ۹,۴ و ۹,۵ را در نظر بگیرد.

۹,۱,۱ صرف نظر از نحوه عملیات شرکت بیمه، یعنی چه به عنوان یک شرکت ثبت شده در کشور و چه به عنوان شعبه‌ای از یک شرکت خارجی ثبت شده، گزارش ORSA که به ناظر بیمه ارسال می‌شود، باید شامل تمام شرکت باشد و جزئیات مربوط به عملیات داخل کشور به طور جداگانه در آن ذکر شود.

۹,۲ شرکت بیمه باید همچنین در نظر بگیرد که در معرض ریسک گروهی است و باید ORSA را به گونه‌ای انجام دهد که با نحوه مدیریت عملیات و ریسک‌های عمده آن مطابقت داشته باشد.

۹,۳ هیئت مدیره و مدیران ارشد مسئول محتوای گزارش ORSA هستند. ORSA باید حداقل به طور سالانه و هر زمان که تغییرات عمده‌ای در پروفایل ریسک شرکت بیمه مجاز رخ دهد، انجام شود تا اطلاعات مرتبطی را برای تصمیم‌گیری در سطوح هیئت مدیره، کمیته ریسک و مدیران ارشد و همچنین برای مقاصد کنترل‌های مدیریت ریسک ارائه کند.

چارچوب مدیریت ریسک شرکتی (ERM) در صنعت بیمه

(ک) نتایج SST، مربوط به تأثیر بر وضعیت مالی قانونی، هم در سناریوهای تجویز شده توسط ناظر بیمه و هم سناریوهای خود بیمه‌گر، به همراه جزئیات اقدامات مدیریت و تأثیرات آن‌ها با توضیح و توجیه.

(ل) تجزیه و تحلیل کیفیت و کفایت منابع مالی تحت سناریوهای عادی و بحرانی؛

(م) در صورت وجود، نتایج تجزیه و تحلیل تداوم و تجزیه و تحلیل شکست کسب و کار در مورد توانایی برآورده کردن الزامات سرمایه قانونی به‌طور مداوم و توانگر باقی ماندن؛

(ن) در صورت وجود، برنامه بازیابی و ارزیابی گزینه‌های بازیابی؛

(و) در صورت وجود، تجزیه و تحلیل فعالیت‌ها، محصولات و سایر ریسک‌هایی که شرکت بیمه را در معرض ریسک سیستمی قرار می‌دهد که ممکن است تأثیر وسیع‌تری داشته باشد و از بخش بیمه به بازارهای مالی گسترش یابد.

۱۰. گزارش‌دهی به ناظر بیمه و بازبینی نظارتی

۱۰.۱ تمامی شرکت‌های بیمه که مشمول این دستورالعمل هستند، موظفند گزارش ORSA خود را در پایان هر سال مالی یا در صورتی که تغییرات عمده‌ای در پروفایل ریسک آن‌ها ایجاد شود، تهیه

(ه) ملاحظات مربوط به هر ریسک قابل پیش‌بینی و بااهمیت، تعیین صریح ریسک‌های قابل اندازه‌گیری و ریسک‌های غیر قابل اندازه‌گیری؛

(و) توصیف سنج‌ها یا معیارهایی که برای شناسایی و ارزیابی ریسک‌ها، ساختار محدودیت‌های ریسک و سرمایه هدف لازم برای پوشش این ریسک‌ها استفاده شده‌اند؛

(ز) خلاصه‌ای از ارزیابی‌های کمی و/یا کیفی ریسک هم در شرایط عادی و هم شرایط بحرانی برای هر ریسک بااهمیت، شامل ریسک‌هایی که از نهادهای غیربیمه‌ای (تنظیم‌شده یا تنظیم نشده) و نهادهایی که بخشی از مالکیت آنها متعلق به بیمه‌گر بوده و تحت کنترل بیمه‌گر هستند، ناشی می‌شود؛

(ح) ارزیابی‌های الزامات سرمایه قانونی و سرمایه هدف با توجه به ظرفیت ریسک، برنامه‌های کسب و کار و اقدامات مدیریت ریسک؛

(ط) دلایل تفاوت‌ها بین الزامات سرمایه قانونی و سرمایه هدف و همچنین تفاوت‌های بین نتایج برنامه‌ریزی شده و واقعی آن‌ها؛

(ی) هرگونه تخطی از محدودیت‌های ریسک همراه با علل و اقدامات اصلاحی انجام شده و اقدامات بیشتر برای جلوگیری از تخطی‌های آینده؛

چارچوب مدیریت ریسک شرکتی (ERM) در صنعت بیمه

انتظار این رویداد یا تراکنش‌ها را به ناظر بیمه گزارش دهد.

۱۰,۶ فرایند اطلاع‌رسانی پیش از وقوع که در بند ۱۰,۵ اشاره شده است، فرایند تأسیس نیست. این اقدام به‌منظور تسهیل نظارت ناظر بیمه بر ریسک‌های گروهی شرکت بیمه و تعاملات آن با سایر بنگاه‌های گروه و تأثیرات بالقوه بر توانگری مالی، نقدینگی و سودآوری شرکت بیمه است.

۱۰,۷ بازبینی نظارتی و انتظارات

۱۰,۷,۱ در بررسی چارچوب ERM و گزارش ORSA، ناظر بیمه توجه خاصی به مقیاس عملیاتی و پیچیدگی شرکت بیمه خواهد داشت. رویکرد ناظر بیمه در این زمینه بیشتر مبتنی بر «محتوا به جای شکل» خواهد بود. شرکت‌های بیمه ممکن است نیاز داشته باشند که انحرافات از راهنماها و الزامات حداقلی موجود در این راهنما را توضیح دهند. ناظر بیمه این توضیحات را به‌دقت بررسی و ارزیابی خواهد کرد.

۱۰,۷,۲ در صورت لزوم برای محافظت از منافع بیمه‌گذاران، ناظر بیمه ممکن است از شرکت بیمه بخواهد که:

الف) چارچوب ERM، ارزیابی‌های توانگری مالی و نقدینگی و فرآیندهای مدیریت سرمایه خود را تقویت کند.

کرده و گزارش ORSA را ظرف چهار ماه از تاریخ مربوطه به ناظر بیمه‌ارسال نمایند.

۱۰,۲ ناظر بیمه تأیید گزارش ORSA را در سطح هیئت‌مدیره یا کمیته ریسک مطالبه می‌کند. جلسات بررسی نتایج اصلی گزارش ORSA باید برای بازبینی نظارتی صورت‌جلسه شوند.

۱۰,۳ شرکت بیمه مجاز که جزو یک گروه است، می‌تواند از گزارش ORSAی گروه خود استفاده کند، مشروط بر اینکه جزئیات مربوط به عملیات در کشور به‌طور واضح و دقیق در گزارش ORSA مستند شده و با الزامات این راهنما مطابقت داشته باشد.

۱۰,۴ با توجه به بندهای ۱۰,۱ تا ۱۰,۳، در صورتی که دو یا بیشتر از شرکت‌های بیمه در یک گروه قرار داشته باشند، این شرکت‌ها می‌توانند به جای ارسال گزارش‌های ORSA جداگانه، به‌طور کتبی از ناظر بیمه درخواست کنند که یک گزارش ORSA مشترک ارسال کنند. ناظر بیمه در تصمیم‌گیری برای پذیرش چنین درخواستی، به میزان اشتراک ساختار مدیریت محلی، حاکمیت ریسک و چارچوب ERM در شرکت‌های بیمه درخواست‌کننده توجه خواهد کرد.

۱۰,۵ شرکت بیمه که بخشی از یک گروه است، اگر قوانین و مقررات قابل اجرا اجازه دهند، باید قبل از هر رویداد یا تراکنش درون‌گروهی که به عملیات شرکت بیمه در کشور مربوط باشد، مکتوب به ناظر بیمه اطلاع‌رسانی کند. همچنین باید تأثیر مورد

چارچوب مدیریت ریسک شرکتی (ERM) در صنعت بیمه

د) نشان دهد که اقدامات مدیریت ریسک در گزارش ORSA به‌طور مناسب و مؤثر انجام شده است.

ه) ترتیباتی برای ارزیابی مستقل از اثربخشی چارچوب ERM انجام دهد.

و) اقدامات یا برنامه‌های مناسب برای تقویت حفاظت از بیمه‌گذاران انجام دهد.

ب) توانمندی مدل‌های استفاده‌شده از جمله عملیات اصلی، روابط مهم، حساسیت‌ها، نقاط قوت و ضعف‌های احتمالی را نشان دهد.

ج) نشان دهد که هیئت‌مدیره به‌طور پیوسته تصمیمات کسب‌وکار یا رویکردهای مدیریت ریسک خود را بر اساس ملاحظات الزامات سرمایه قانونی، سرمایه هدف، منابع مالی و ORSA اتخاذ کرده است.

چارچوب مدیریت ریسک شرکتی (ERM) در صنعت بیمه

۱۱. اجرای دستورالعمل

این راهنما از تاریخ ۱۴xx/xx/xx به طور رسمی به اجرا درمی آید. شرکت بیمه باید اولین گزارش ORSA خود را برای سال مالی که پایان آن ۲۹ اسفند ۱۴XX است، به ناظر بیمه ارسال نماید.

اصطلاحات استفاده شده

اصطلاح	تعریف
ریسک پایه (Basis risk)	ریسکی که بازده ابزارهای با کیفیت اعتباری، قابلیت عرضه در بازار، نقدینگی و سررسید متفاوت، با هم حرکت نمی کنند و در نتیجه بیمه گر را در معرض تغییرات ارزش بازار که مستقل از ارزش تعهدات/بدهی ها است قرار می دهد.
کفایت سرمایه (Capital adequacy)	کفایت منابع سرمایه ای نسبت به الزامات سرمایه ای قانونی.
منابع سرمایه (Capital resources)	منابع مالی که قادر به جذب خسارت ها هستند.
ریسک رفتاری (Conduct risk)	ریسک زیان مالی یا پیامدهای منفی که به دلیل عدم رفتار منصفانه با مشتریان توسط بیمه گران یا واسطه ها رخ می دهد و منجر به آسیب به مشتریان یا بازار بیمه می شود.
ریسک گروهی (Group risk)	ریسکی که شرایط مالی یا عملیات بیمه گر می تواند تحت تأثیر وقایعی قرار گیرد که از نظر مالی یا غیرمالی به گروه مرتبط هستند.
افراد کلیدی در مدیریت ریسک / عملکرد کنترل محاسباتی	افراد تأیید شده توسط مقام نظارتی تحت آیین نامه مرتبط (آیین نامه شماره ۹۰)، که مسئول اجرای عملکرد مدیریت ریسک یا وظایف کنترلی اکچوئری بیمه گر هستند.

چارچوب مدیریت ریسک شرکتی (ERM) در صنعت بیمه

ریسک قانونی (Legal risk)	ریسک تأثیرات منفی ناشی از قراردادهای غیرقابل اجرا، تغییرات قانونی/مقرراتی یا عدم رعایت صحیح قوانین و مقررات.
ریسک مدل (Model risk)	ریسک زیان مالی، تصمیم‌گیری ضعیف یا آسیب به اعتبار که از طراحی، توسعه یا استفاده نامناسب از مدل ناشی می‌شود.
ریسک عملیاتی (Operational risk)	ریسک ناشی از فرآیندها یا سیستم‌های داخلی ناکارآمد، رفتار کارکنان یا رویدادهای خارجی که شامل ریسک‌های قانونی می‌شود اما ریسک‌های استراتژیک و اعتباری را شامل نمی‌شود.
ریسک سیاسی (Political risk)	ریسکی که از تغییرات یا بی‌ثباتی سیاسی در یک حوزه قضایی، کشور یا منطقه ناشی می‌شود.
الزامات سرمایه‌ای قانونی (Regulatory capital requirements)	مجموعه الزامات سرمایه‌ای و کفایت مالی که در آیین‌نامه مشخص شده است.
ریسک شهرت (Reputational risk)	ریسک ناشی از تبلیغات منفی که می‌تواند منجر به کاهش مشتریان، ارزش برند، دعاوی حقوقی پرهزینه یا کاهش درآمد شود.
آزمون استرس معکوس (Reverse stress testing)	شناسایی سناریوهایی که باعث شکست بیمه‌گر می‌شود، و تمرکز بر اقدامات مدیریت ریسک.
اشتهای ریسک (Risk appetite)	سطح کلی و انواع ریسکی که بیمه‌گر آماده پذیرش آن برای دستیابی به اهداف استراتژیک است.
ظرفیت ریسک (Risk capacity)	حداکثر سطح ریسکی که بیمه‌گر می‌تواند با در نظر گرفتن منابع، الزامات سرمایه‌ای، نیازهای نقدینگی و تعهدات خود نسبت به سهامداران و ذینفعان بپذیرد.
محدودیت ریسک (Risk limit)	معیار کمی برای راهنمایی سطح ریسک قابل‌پذیرش در سطح کلی یا واحدهای خاص، مانند دسته‌بندی‌های ریسک.
ساختار محدودیت‌های ریسک (Risk limits structure)	مجموعه کلی محدودیت‌های ریسک، که در چارچوب مدیریت ریسک شرکت اعمال می‌شود.

چارچوب مدیریت ریسک شرکتی (ERM) در صنعت بیمه

ارزیابی زمانی در معرض ریسک خالص و ناخالص بیمه‌گر بر اساس دسته‌بندی‌های مرتبط با ریسک.	پروفایل ریسک (Risk profile)
آزمونی که تأثیر ترکیبی از شرایط را برای بازتاب سناریوهای شدید تاریخی یا سایر سناریوها در نظر می‌گیرد و سپس در پرتو شرایط فعلی تجزیه و تحلیل می‌شود. آزمون سناریو ممکن است به صورت قطعی یا تصادفی انجام شود.	آزمون سناریو (Scenario testing)
افرادی که به مدیرعامل گزارش می‌دهند و مسئول مدیریت فعالیتهای روزانه بیمه‌گر یا مدیریت فعالیتهایی است که تأثیر قابل توجهی بر کسب‌وکار بیمه‌گر دارند.	مدیریت ارشد (Senior management)
ریسک‌های ناشی از استراتژی کسب‌وکار، از جمله تصمیم‌گیری‌های ضعیف، تخصیص منابع ناکافی یا عدم تطبیق با تغییرات محیط کسب‌وکار.	ریسک استراتژیک (Strategic risk)
آزمونی که تأثیر عوامل خاص بر وضعیت مالی بیمه‌گر را اندازه‌گیری می‌کند.	آزمون استرس (Stress testing)
ریسک تأثیر منفی احتمالی ناشی از بیمه‌گر، که می‌تواند از طریق سرایت یا پیوندهای مالی تحقق یابد و بر اقتصاد واقعی که بیمه‌گر در آن فعالیت می‌کند تأثیر منفی بگذارد. تأثیر منفی بر اقتصاد واقعی را می‌توان به‌عنوان مثال، از طریق عمل نکردن به تعهدات در قبال بیمه‌گذاران یا عدم مشارکت در معاملات جدید ارزیابی یا اثبات کرد.	ریسک سیستمی (Systemic risk)

پیوست الف

شناسایی گروه

به منظور شناسایی «ریسک گروه»، «رویدادهای گروهی» و «معاملات درون گروهی» که ممکن است برای یک بیمه‌گر به وجود آید یا تحت تأثیر قرار گیرد، باید گروهی که بیمه‌گر به آن تعلق دارد شناسایی شود. برای این منظور، فرآیند زیر باید دنبال شود:

(الف) به عنوان نقطه شروع، گروه باید شامل تمامی نهادهایی باشد که طبق صورت‌های مالی تلفیقی که بیمه‌گر در آن‌ها گنجانده شده، به عنوان بخشی از همان گروه شناخته می‌شوند.

(ب) گروه باید همچنین شامل هر نهاد حقوقی دیگری باشد که از طریق کنترل عملیاتی یا نوع دیگری از ارتباط مشترک (مانند مدیران مشترک، مشارکت در فرآیند تصمیم‌گیری و معاملات اساسی و غیره) به بیمه‌گر مرتبط باشد و جایی چنین نهاد حقوقی ارزیابی می‌شود که ریسک سرایت با اهمیت (چه مالی، عملیاتی یا شهرتی) برای بیمه‌گر ایجاد کند

چارچوب مدیریت ریسک شرکتی (ERM) در صنعت بیمه

پیوست ب

انواع معاملات یا رویدادهای درون گروهی که باید اطلاع رسانی شوند

بر اساس قضاوت هیئت مدیره در مورد اهمیت تأثیر پیش بینی شده بر بیمه گر، بیمه گر باید اطلاع رسانی قبلی به نهاد ناظر در خصوص انواع رویدادها یا معاملات درون گروهی زیر را ارسال کند:

معاملات درون گروهی

- سهام داری متقابل
- وام ها و دریافتی ها
- ضمانت ها، تعهدات و دیگر موارد خارج از ترازنامه
- ترتیبات مربوط به ارائه خدمات مدیریتی یا خدمات دیگر (مانند مدیریت سرمایه گذاری)
- انتقال ریسک ها و انتقال سرمایه در هر شکلی (مانند بیمه اتکایی قبولی و واگذاری)
- خدمات نگهداری و کارگزاری؛
- خرید یا فروش دارایی ها.

رویدادها یا معاملات گروه

- تغییر اعضای هیئت مدیره یا مدیریت ارشد در سطح شرکت مادر، یا در سطح اعضای گروه، اگر عضو گروه مربوطه بتواند تأثیر عمده ای بر بیمه گر داشته باشد؛
- خریده ها و فروش های عمده؛
- تأسیس نهادهای عملیاتی جدید.

فهرست بالا جامع نیست و فقط برای ارجاع عمومی ذکر شده است. هدف آن کمک به قضاوت هیئت مدیره است و هیئت مدیره را از مسئولیت های گزارش دهی دیگر انواع رویدادها یا معاملات درون گروهی با اهمیت که در بالا ذکر نشده است معاف نمی کند.